Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2018 m. liepos 25 d.[1]

Byla C-377/16

Ispanijos Karalystė
prieš

Europos Parlamentą

„Kvietimas pareikšti susidomėjimą – Sutartininkai – Vairuotojai – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 21 ir 22 straipsnis – Reglamentas Nr. 1 – 1, 2 ir 6 straipsniai – Europos Sąjungos institucijų vartojamos kalbos – Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai – 1d straipsnis – Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos – 82 straipsnis – Diskriminacija dėl kalbos“

1. Šiuo ieškiniu, pareikštu pagal SESV 263 straipsnį, Ispanija siekia, kad būtų panaikintas Europos Parlamento paskelbtas kvietimas pareikšti susidomėjimą užimti vairuotojų darbo vietas (toliau – kvietimas teikti kandidatūras). Visų pirma Ispanija teigia, kad kvietimu teikti kandidatūras pažeidžiamos Reglamente Nr. 1[2] įtvirtintos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas kalbų vartojimas Europos Sąjungos institucijose, kiek tai susiję su kandidatų ir Europos personalo atrankos tarnybos (toliau – EPSO) tarpusavio bendravimu, ir kad šio kvietimo nuostatos, kuriose numatytas reikalavimas kandidatams kaip antrąją kalbą mokėti anglų, prancūzų ar vokiečių kalbą, prilygsta diskriminacijai, draudžiamai pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją[3] ir Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas[4].

2. Parlamentas su šiais pareiškimais nesutinka ir Teisingumo Teismo prašo atmesti ieškinį[5].

1 Originalo kalba: anglų.

2 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958, p. 385; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 3), su pakeitimais.

3 OL C 83, 2010, p. 389 (toliau – Chartija).

4 Kiek tai susiję su panašaus pobūdžio teiginiais, taip pat žr. šiuo metu Teisingumo Teisme nagrinėjamą bylą C-621/16 P, *Komisija / Italija*. Kai kurie toje byloje iškelti klausimai yra tapatūs šioje byloje keliamiems klausimams arba į juos panašūs. Mano kolega generalinis advokatas M. Bobek toje byloje pateiks savo išvadą 2018 m. liepos 25 d.

5 Tarybos reglamentas Nr. 31 (EEB) ir 11 (EAEB), nustatantis Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygas (OL 45, 1962 6 14, p. 135).

3. Europos Sąjungoje, kurios šūkis yra „in varietate concordia“ ir kurioje judėjimo laisvė yra pagrindinė teisė, kalbų vaidmuo yra ypač svarbus [6]. Vis dėlto tam, kad Europos projektas progresuotų, turi būti pripažįstamos pasaulio, koks jis yra, praktinės realijos, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu galimos 552 bet kurių dviejų iš 24 oficialiųjų kalbų kombinacijos [7]. Būtent šis klausimas svarbus šioje išvadoje.

Teisinis pagrindas

Europos Sąjungos sutartis

4. ESS 3 straipsnio 3 dalyje, kiek tai svarbu šiai išvadai, numatyta:

„<…>

[Europos Sąjunga] gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas.

<…>“

Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo

5. SESV 24 straipsnyje nustatyta:

„<…>

Kiekvienas Sąjungos pilietis gali rašyti šiame straipsnyje arba Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnyje nurodytoms institucijoms ar įstaigoms[[8]] viena iš minėtos sutarties 55 straipsnio 1 dalyje minimų kalbų[[9]] ir gauti atsakymą ta pačia kalba.“

6. SESV 342 straipsnyje išdėstyta:

„Kalbų vartojimą Sąjungos institucijose reglamentuojančias taisykles, nepažeisdama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto nuostatų, priimdama reglamentus vieningai nustato Taryba.“

6 Šiuo klausimu žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo *Mutsch*, 137/84, EU:C:1985:335, 11 punktą. Ieškant moksliškai patikimos ir lengvai skaitomos kalbų vartojimo aplinkybių ir kultūros Europos Sąjungoje analizės, žr. Dorren, G., „Lingo – A language spotter's guide to Europe“, Profile Books, Londonas, 2014.

7 Šiuo metu tai – bulgarų, kroatų, čekų, danų, olandų, anglų, estų, suomių, prancūzų, vokiečių, graikų, vengrų, airių, italų, latvių, lietuvių, maltiečių, lenkų, portugalų, rumunų, slovakų, slovėnų, ispanų ir švedų kalbos. Žr. Reglamento Nr. 1 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013, kuriuo dėl Kroatijos Respublikos stojimo adaptuojami tam tikri laisvo prekių judėjimo, laisvo asmenų judėjimo, bendrovių teisės, konkurencijos politikos, žemės ūkio, maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politikos, transporto politikos, energetikos, mokesčių, statistikos, transeuropinių tinklų, teismų ir pagrindinių teisių, teisingumo, laisvės ir saugumo, aplinkos, muitų sąjungos, išorės santykių, užsienio, saugumo ir gynybos politikos bei institucijų sričių reglamentai ir sprendimai (OL L 158, 2013, p. 1), 1 straipsnį.

8 Įskaitant Parlamentą.

9 Šios kalbos yra identiškos kalboms, nurodytoms 7 išnašoje.

Chartija

7. Chartijos 21 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos.“

8. Chartijos 22 straipsnyje nustatyta:

„Sąjunga gerbia kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę.“

Reglamentas Nr. 1

9. Priimdama Reglamentą Nr. 1, Taryba įgyvendino įgaliojimą, suteiktą pagal dabar SESV 342 straipsniu tapusį straipsnį, nustatyti taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas, be kita ko, kalbų vartojimas Europos Sąjungos institucijose. Šiame šiuo metu galiojančios redakcijos reglamente numatyta:

„1. Sąjungos institucijų oficialios ir darbo kalbos yra airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių.

2. Valstybė narė ar jos jurisdikcijoje esantis asmuo [Europos Sąjungos] institucijoms siunčiamus dokumentus rengia bet kuria iš oficialių kalbų, siuntėjo pasirinkimu. Atsakymas rengiamas ta pačia kalba.

3. [Europos Sąjungos] institucijos valstybės narei ar jos jurisdikcijoje esančiam asmeniui siunčiamus dokumentus rengia tos valstybės kalba.

4. Reglamentai ir kiti bendro taikymo dokumentai rengiami oficialiomis kalbomis.

5. *Europos Sąjungos oficialusis leidinys* leidžiamas oficialiomis kalbomis.

6. [Sąjungos] institucijos gali savo darbo tvarkos taisyklėse nustatyti, kokią kalbą vartoti konkrečiais atvejais.

7. Kalbos, vartojamos Teisingumo Teismo nagrinėjamose bylose, nurodomos Teismo darbo tvarkos taisyklėse.

8. Jei valstybė narė turi daugiau nei vieną valstybinę kalbą, tos valstybės prašymu kalba vartojama pagal jos teisės bendrąsias nuostatas.“

Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos

10. Tarnybos nuostatų 1 straipsnyje numatyta:

„Šie Tarnybos nuostatai taikomi Sąjungos pareigūnams.“

11. Tarnybos nuostatų 1a straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Tarnybos nuostatuose „Sąjungos pareigūnas“ – tai asmuo, paskirtas šiuose Tarnybos nuostatuose numatyta tvarka į įsteigtas vienos iš Sąjungos institucijų darbuotojų pareigas tos institucijos Paskyrimų tarnybos išleistu dokumentu.“

12. 1d straipsnyje numatyta:

„1. Taikant šiuos Tarnybos nuostatus draudžiama bet kokia diskriminacija bet kokiu pagrindu, pavyzdžiui, dėl lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių ypatybių, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kokių nors kitų pažiūrų, priklausomybės tautinei mažumai, turto, kilmės, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

<…>

6. Nors ir laikantis nediskriminacinio principo ir proporcingumo principo, bet koks jų taikymo apribojimas turi būti pagrįstas objektyviomis ir pagrįstomis priežastimis ir juo turi būti siekiama teisėtų tikslų, vadovaujantis bendrais interesais ir bendromis personalo politikos nuostatomis <…>“

13. Tarnybos nuostatų 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šiuose nuostatuose numatytos pareigybės yra skirstomos pagal užduočių, su kuriomis jos susijusios, pobūdį ir svarbą. 5 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad pareigybių rūšis rodanti lentelė pateikta I priede.

14. Tarnybos nuostatų III antraštinės dalies 1 skyrių „Priėmimas į darbą“ sudaro 27–34 straipsniai. 27 straipsnyje numatyta:

„Įdarbinant siekiama užtikrinti, kad institucijoje dirbtų gabiausi, našiausi ir principingiausi pareigūnai, atrinkti iš kuo didesnės geografinės teritorijos Sąjungos valstybių narių piliečių. Pareigybės nerezervuojamos nė vienos valstybės narės piliečiams.

<…>“

15. Tarnybos nuostatų 28 straipsnyje nustatyta:

„Pareigūną galima paskirti tik su sąlyga, kad:

<…>

f) pateikia dokumentą, patvirtinantį, jog jis puikiai moka vieną iš Sąjungos kalbų ir patenkinamai – dar vieną iš Sąjungos kalbų, kad galėtų tinkamai atlikti savo pareigas.“

16. Tarnybos nuostatų III priedas pavadintas „Konkursai“. Jame išsamiai reglamentuota pareigūnų įdarbinimo konkursų organizavimo tvarka.

17. Dokumentas „Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos“ (toliau – KTĮS) yra Tarnybos nuostatų priedas. Šių sąlygų 1 straipsnyje numatyta, kad prie pagal sutartį Europos Sąjungos įdarbintų tarnautojų priskiriami „sutartininkai“.

18. KTĮS 3a straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šiose įdarbinimo sąlygose „sutartininkai“ – tai darbuotojai, nepaskirti į etatus, kurie įtraukti į etatų, nurodytų atitinkamai institucijai skirtame biudžeto skirsnyje, sąrašą, o pasamdyti dirbti visą ar sutrumpintą darbo laiką: (a) institucijoje, atliekant fizinio darbo ar pagalbinio administracinio darbo užduotis <…>“

19. KTĮS 3b straipsnyje numatyta:

„Šiose įdarbinimo sąlygose „sutartininkai pagalbinėms užduotims“; – tai darbuotojai, įdarbinti institucijoje <…>:

<…>

b) pakeisti, po to kai institucijoje išnagrinėjamos laikino pareigūnų paskyrimo galimybės, tam tikrus asmenis, kuriuo einamuoju laiku negali atlikti savo pareigų <…>“

20. KTĮS 80 straipsnyje įtvirtintos bendrosios nuostatos, susijusios su sutartininkais. Visų pirma, 1 dalyje numatyta, kad tokie darbuotojai skirstomi į keturias pareigų grupes, atitinkančias atliekamą darbą. Kaip numatyta 2 dalyje, I pareigų grupei priskiriamos pareigų rūšys apibūdinamos kaip „fizinis darbas ir administracinio aptarnavimo užduotys, atliekamos prižiūrint pareigūnams ar laikiniesiems darbuotojams“. 4 dalyje numatyta, kad, *inter alia*, pagal analogiją taikomas Tarnybos nuostatų 1d straipsnis.

21. KTĮS 3 skyrius pavadintas „Įdarbinimo sąlygos“ ir apima 82–84 straipsnius. Kiek tai svarbu šiai bylai, 82 straipsnyje numatyta:

„1. Sutartininkai atrenkami iš valstybių narių piliečių, kuo platesnėje geografinėje bazėje, be skirtumo pagal rasinę ar etninę kilmę, politinius, filosofinius ar religinius įsitikinimus, amžių ar invalidumą, lytį ar seksualinę orientaciją ir nedarant nuorodos į jų šeiminę ar šeimyninę padėtį.

<…>

3. Sutartininkas gali būti įdarbintas tik tuomet, jeigu jis:

<…>

e) pateikia įrodymus, kad nuodugniai moka vieną iš Sąjungos kalbų ir patenkinamai moka kitą Sąjungos kalbą tiek, kiek reikia jo pareigoms atlikti.

<…>

5. Europos personalo atrankos tarnyba, gavusi atitinkamą prašymą, teikia pagalbą įvairioms institucijoms atrenkant sutartininkus, visų pirma nustatydama patikrinimų turinį ir rengdama atrankos tvarką. Tarnyba užtikrina, kad sutartininkų atrankos tvarka būtų skaidri.

<…>“

22. KTĮS 85 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„3a straipsnyje minėtų sutartininkų darbo sutartys gali būti sudarytos fiksuotos trukmės laikotarpiui, ne trumpesniam kaip trys mėnesiai ir ne ilgesniam kaip penkeri metai. Jos gali būti pratęstos fiksuotos trukmės laikotarpiui, ne ilgesniam nei penkeri metai, ne daugiau kaip vieną kartą. Pirminės sutarties ir pirmojo pratęsimo bendras terminas turi būti ne trumpesnis kaip šeši mėnesiai I pareigų grupei, ir ne trumpesnis kaip devyni mėnesiai kitoms pareigų grupėms. Visi kiti pratęsimai yra neapibrėžtos trukmės laikotarpiui.

<…>“

23. 88 straipsnyje numatyta:

„3b straipsnyje minimų sutartininkų:

a) darbo sutartys sudaromos fiksuotos trukmės laikotarpiui; jos gali būti tęsiamos;

b) faktinis įdarbinimo institucijoje laikotarpis, įskaitant visus pratęsimo laikotarpius, turi neviršyti šešerių metų.“

Faktinės aplinkybės, procesas ir šalių reikalavimai

24. 2016 m. balandžio 11 d. Parlamento biuras nusprendė, atsižvelgdamas į neseniai įvykdytus teroristinius išpuolius Briuselyje [10], kad Parlamento narių transporto paslaugos turėtų būti teikiamos tik naudojant vidaus išteklius. Remdamasis šiuo sprendimu Europos Parlamentas 2016 m. balandžio 14 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė kvietimą pareikšti susidomėjimą, pavadintą „Sutartininkai. I pareigų grupė. Vairuotojai (-os) – EP/CAST/S/16/2016“ [11]. Šio kvietimo tikslas buvo sudaryti kandidatų, kurie gali būti įdarbinti kaip sutartininkai paskiriant į I pareigų grupę, duomenų bazę. Kvietimo teikti kandidatūras I skirsnyje („Įvadas“) nurodyta, kad laisvų darbo vietų skaičius buvo apie 110. Jame taip pat nurodyta, kad darbas yra „vairuotojo“ ir kad daugiausia būtų dirbama Briuselyje.

25. Kvietimo teikti kandidatūras II skirsnyje „Darbo pobūdis“ numatyta:

„Prižiūrint pareigūnui ar laikinajam tarnautojui sutartininkas turės vykdyti vairuotojo pareigas. Gali būti vykdomos tokios pareigos (pavyzdžiai):

– vežti Europos Parlamento svarbius asmenis, pareigūnus ir kitus tarnautojus daugiausia į Briuselį, Liuksemburgą ir Strasbūrą, taip pat į kitas valstybes nares bei trečiąsias šalis,

– vežti lankytojus (diplomatinio korpuso atstovus ir kitus svarbius asmenis),

– gabenti daiktus ir dokumentus,

– gabenti korespondenciją,

– tinkamai naudoti transporto priemonę, visų pirma jos technologines priemones,

– vežant užtikrinti asmenų ir daiktų saugumą laikantis atitinkamos šalies eismo taisyklių,

– prireikus krauti krovinius į transporto priemones ir iš jų,

– prireikus vykdyti administracines užduotis ar teikti logistinę pagalbą

<…>“

10 2016 m. kovo 22 d. ryte Belgijoje įvykdyti trys koordinuoti savižudžių sprogdinimai. Du iš jų įvyko Zaventemo oro uoste, vienas Maalbeek metro stotyje Briuselio centre. 32 civiliai ir 3 nusikaltėliai žuvo, daugiau nei 300 žmonių buvo sužeisti.

11 OL C 131A, 2016, p. 1. Kvietimas teikti kandidatūras buvo paskelbtas visomis oficialiosiomis kalbomis.

26. Kvietimo teikti kandidatūras IV skirsnis pavadintas „Atrankos reikalavimai“. Šio skirsnio C dalis susijusi su kandidatų kalbų mokėjimu. Joje reikalaujama, kad kandidatai mokėtų dvi oficialiąsias Europos Sąjungos kalbas. Dėl to, kas kvietime įvardyta kaip „pagrindinė kalba“, nurodyta, kad kandidatai turi puikiai mokėti (bent C1 lygiu) vieną iš 24 oficialiųjų kalbų. Kalbant apie antrąją kalbą, buvo reikalaujama „patenkinamai mokėti (B2 lygiu)“ anglų, prancūzų arba vokiečių kalbą [12].

27. Pateisinant antrosios kalbos pasirinkimo apribojimą IV skirsnio C dalyje nustatyta:

„Remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (didžiosios kolegijos) sprendimu byloje *Italijos Respublika prieš Komisiją* C-566/10 P Europos Parlamentas turi šiame kvietime pareikšti susidomėjimą motyvuoti antrosios kalbos pasirinkimo apribojimą nedideliu oficialiųjų Sąjungos kalbų skaičiumi.

Todėl kandidatams pranešama, kad šiame kvietime pareikšti susidomėjimą trys antrosios kalbos pasirinktos vadovaujantis tarnybos interesais, t. y. atsižvelgiant į tai, kad įdarbinti nauji darbuotojai privalo sugebėti dirbti iš karto ir veiksmingai bendrauti kasdienėje veikloje.

Remiantis Europos Parlamente nusistovėjusia kalbų vartojimo vidaus bendravimui praktika ir taip pat atsižvelgiant į tarnybų poreikius, susijusius su išorės bendravimu ir dokumentų tvarkymu, dažniausiai tebevartojamos anglų, prancūzų ir vokiečių kalbos. Be to, 2013 m. vertinimo ataskaitose 92 % visų darbuotojų pareiškė, kad moka anglų k., 84 % – prancūzų k. ir 56 % – vokiečių k. Darbuotojų, nurodžiusių, kad gerai moka kitas oficialiąsias kalbas, buvo mažiau nei 50 %.

Taigi, tarnybos interesus atsveriant kandidatų poreikiais ir gebėjimais, kartu atsižvelgiant į konkrečią šios atrankos procedūros sritį, yra pagrįsta reikalauti mokėti vieną iš šių trijų kalbų siekiant užtikrinti, kad visi kandidatai vieną iš šių trijų oficialiųjų kalbų mokėtų pakankamai gerai, kad galėtų ją vartoti darbe, nesvarbu, kokia būtų jų pirmoji oficialioji kalba..

Be to, kad visiems kandidatams būtų taikomos vienodos sąlygos, kiekvienas kandidatas, įskaitant tuos, kurių pirma oficialioji kalba yra viena iš šių trijų kalbų, privalo gerai mokėti *antrą* kalbą, pasirinktą iš šių trijų kalbų.

Tokiu būdu Europos Parlamentas, vertindamas specialiuosius gebėjimus, gali įvertinti kandidatų gebėjimą iškart dirbti aplinkoje, kuri labai panaši į aplinką, kurioje jie dirbtų po įdarbinimo.“

28. Kvietime teikti kandidatūras buvo pateikta daug nuorodų į EPSO [13]. Kvietimo III skirsnyje, visų pirma, buvo nurodyta, kad atrankos procedūrą „vykdo Europos Parlamentas, bendradarbiaudamas su EPSO“, o VI skirsnyje buvo numatyta, kad kandidatai turi registruotis elektroniniu būdu EPSO interneto svetainėje.

29. Kvietimo teikti kandidatūras VIII skirsnyje buvo nuodyta, kad 300 kandidatų, kurie surinks daugiausia balų pasibaigus atrankai ir kurie atitiks šiame kvietime teikti kandidatūras nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, pavardės bus įtrauktos į galimų įdarbinti asmenų duomenų bazę.

30. Kvietimo teikti kandidatūras IX skirsnyje numatyta, kad sutartis su konkursą laimėjusiais kandidatais bus sudaroma pagal, *inter alia*, KTĮS 3a straipsnį. Ji galios vienus metus ir gali būti pratęsta dar vienus metus; antrą kartą ji gali būti pratęsta neribotam laikui.

12 Nurodyti kalbų mokėjimo lygiai yra pagrįsti Bendra Europos kalbų mokėjimo orientacine sistema. Žr. šios išvados 45–47 punktus.

13 EPSO buvo įsteigta 2002 m. liepos 25 d. Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos, Teisingumo Teismo, Audito Rūmų, Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Regionų komiteto ir Europos ombudsmeno sprendimu 2002/620/EB, įsteigiančiu Europos Bendrijų personalo atrankos biurą (OL L 197, 2002, p. 53).

31. Ispanijos Karalystė prašo Teisingumo Teismo:

– panaikinti kvietimą pareikšti susidomėjimą „Sutartininkai – I pareigų grupė – Vairuotojai (-os) – EP/CAST/S/16/2016“, taip pat duomenų bazę, sudarytą pagal jo VIII skirsnį, ir

– priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

32. Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

– atmesti prašymą panaikinti duomenų bazę, susijusią su kvietimu teikti kandidatūras, kaip nepagrįstą ir

– priteisti iš ieškovės visas bylinėjimosi, įskaitant Parlamento patirtas, išlaidas.

33. Rašytines pastabas pateikė Ispanija ir Europos Parlamentas. 2018 m. balandžio 25 d. teismo posėdyje abi šalys išsakė pastabas ir atsakė į Teisingumo Teismo pateiktus klausimus.

Vertinimas

Pirminės pastabos

Priimtinumas

34. Šiuo ieškiniu Ispanija ginčija Parlamento paskelbtą kvietimą pareikšti susidomėjimą. Ji tai daro remdamasi SESV 263 straipsniu, pagal kurį Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suteikiami įgaliojimai patikrinti, be kita ko, ES institucijų, įskaitant Parlamentą, priimtus aktus, kurie daro teisinį poveikį trečiosioms šalims. ESS 19 straipsnyje numatyta, kad sąvoka „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas“ apima „Teisingumo Teismą [ir] Bendrąjį Teismą“.

35. Įprastomis sąlygomis SESV 256 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Europos Sąjungos Bendrasis Teismas kaip pirmoji instancija nagrinėja ieškinius dėl tokių institucijų aktų, išskyrus tuos, kurie pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą yra palikti Teisingumo Teismui.

36. Kiek tai svarbu šiai bylai, Statuto 51 straipsnyje nustatyta: „nukrypstant nuo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 256 straipsnio 1 dalyje nustatytos taisyklės, tik Teisingumo Teismas turi jurisdikciją ieškiniams, nurodytiems Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 263 ir 265 straipsniuose, kai juos pareiškia valstybė narė dėl: a) Europos Parlamento ar Tarybos, arba abiejų šių institucijų, jei jos veikia bendrai, veiksmo ar neveikimo <…>“. Toliau šioje nuostatoje numatytos kelios išimtys, iš kurių nė viena netaikoma šioje byloje.

37. Mano nuomone, iš to matyti, kad Ispanija teisingai pareiškė šį ieškinį Teisingumo Teismui.

38. Kiek tai susiję su ieškinio pareiškimo terminu, SESV 263 straipsnio paskutinėje pastraipoje, kiek tai svarbu šioje byloje, nustatyta, kad šiame straipsnyje numatyti ieškiniai pateikiami per du mėnesius nuo akto paskelbimo. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 50 straipsnį šis terminas turi būti pradedamas skaičiuoti nuo keturioliktos dienos po akto paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, be to, remiantis šio reglamento 51 straipsniu, jis gali būti pratęsiamas papildomą 10 dienų terminą dėl nuotolių. Nagrinėjamu atveju kvietimas teikti kandidatūras buvo paskelbtas 2016 m. balandžio 14 d., taigi remiantis minėtomis nuostatomis ieškinio pareiškimo terminas yra 2016 m. liepos 8 d. Kadangi ieškinį teismo kanceliarija gavo 2016 m. liepos 7 d., manau, kad jis pareikštas laiku.

Reglamentas Nr. 1 ir ES institucijų kalbų politika

39. Reglamentas Nr. 1 buvo pirmasis reglamentas, priimtas (tuometinėje) Europos ekonominėje bendrijoje. Tuo metu, kai jis priimtas, buvo keturios oficialiosios Bendrijos kalbos ir tiek pat institucijų darbo kalbų. Nuo to laiko reglamentas buvo keletą kartų pakeistas, kad būtų atsižvelgta į naujas valstybes nares ir naująsias kalbas, įtraukiant jas atitinkamai į sąrašą. Kitais aspektais jis nebuvo iš esmės pakeistas. Europos Sąjungą šiuo metu sudaro 28 valstybės narės, ir yra 24 oficialiosios ir darbo kalbos [14].

40. Nors Reglamento Nr. 1 6 straipsnyje numatyta, kad Sąjungos institucijos gali priimti darbo tvarkos taisykles ir nustatyti, kokią kalbą vartos konkrečiais atvejais, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad nė viena institucija iki šiol nesinaudojo šia galimybe [15]. Tai reiškia, kad institucijų darbo kalbos, bent jau oficialiai, yra tos pačios kaip oficialiosios kalbos.

41. Vis dėlto tai nereiškia, kad tam tikros įstaigos nėra pasirinkusios mažiau formalią jų kasdienio veikimo tvarką. Pavyzdžiui, Teisingumo Teismas pagal SESV 267 straipsnį gauna prašymą priimti prejudicinį sprendimą bet kuria iš oficialiųjų Europos Sąjungos kalbų. Šis prašymas bus išverstas į visas kitas kalbas [16], kad galima būtų savo ruožtu apie jį pranešti valstybių narių vyriausybėms. Be to, Teisingumo Teismo procedūros reglamento 36 straipsnyje numatyta, kad proceso kalba gali būti bet kuri oficialioji kalba. Vis dėlto, kadangi Teisingumo Teismo nariai svarsto bylas prancūzų kalba ir ta pačia kalba rengia sprendimus, visi kiti dokumentai, pavyzdžiui, rašytiniai pareiškimai ir rašytines pastabos (išskyrus tuos, kurie jau parengti prancūzų kalba), yra verčiami į tą kalbą, kuria jie buvo pateikti teismui. Jie paprastai neverčiami į kitas oficialiąsias kalbas. To reikalauti būtų nemanoma dėl vertimo krūvio ir išlaidų. Viena vertus, dėl šios priežasties Teisingumo Teismas gali būti apibūdintas kaip iš tiesų daugiakalbė institucija, atsižvelgiant į tai, kaip jis nagrinėja prašymus priimti prejudicinį sprendimą ir nustato nagrinėjamų bylų proceso kalbas. Kita vertus, jo vidaus darbo praktika reiškia, kad prancūzų kalba atlieka ypač svarbų vaidmenį ir ji gali būti naudingesnė kaip antroji kalba kandidatams nei kitos oficialiosios kalbos (įskaitant anglų ir vokiečių).

42. Kitos institucijos nepatiria tokių pačių suvaržymų, todėl gali būti lankstesnės organizuodamos vidaus darbą, nes jų kasdieninėje veikloje nuolat vartojamos daugiau nei viena kalba. Šioje byloje Europos Parlamentas prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad šios kalbos yra anglų, prancūzų ir vokiečių [17].

43. Taip pat galima pažymėti, kad, nesvarbu, kokia būtų kalbų vartojimo tvarka konkrečioje institucijoje, kasdien tam tikrame skyriuje dažniausiai vartojama kalba gali nukrypti nuo šios tvarkos. Ieškant akivaizdžiausių pavyzdžių, galima daryti prielaidą, kad tam tikros institucijos danų kalbos vertimo skyriaus darbo kalba bus danų kalba. Tačiau taip pat gali būti atvejų, kad tokią situaciją paaiškina istorinės priežastys. Taigi, jei didžioji dalis tam tikros institucijos skyriuje arba padalinyje dirbančių darbuotojų yra Estijos piliečiai, tikėtina, kad daugumos jų (nors galbūt ne visų) vartojama kalba bus estų. Jiems negali būti uždrausta vartoti savo gimtąją kalbą dėl kažkokio svarbaus ir, jų požiūriu, nereikalingo principo, susijusio su jų institucijos darbo kalba [18].

14 Jos nurodytos šios išvados 7 išnašoje.

15 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimas *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 67 punktas). Neatrodo, kad nuo šio sprendimo priėmimo padėtis pasikeitė. Vis dėlto žr. 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Slovakija ir Vengrija / Taryba*, C-643/15 ir C-647/15, EU:C:2017:631, 199–205 punktai, kuriame Teisingumo Teismas nagrinėjo Tarybos darbo tvarkos taisyklių 14 straipsnio taikymą, taip pat žr. šios išvados 53–57 punktus.

16 Išskyrus Maltos piliečius.

17 Atkreipiu dėmesį, kad tai ne visai atitinka tai, kas nurodyta Parlamento dokumente „Daugiakalbystė Europos Parlamente“, kuriame, be kita ko, numatyta: „Europos Parlamente visos oficialiosios kalbos yra vienodai svarbios. <…> Europos Parlamentas skiriasi nuo kitų ES institucijų savo įsipareigojimu užtikrinti kuo didesnę kalbų įvairovę. <…>“ Žr. http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/20150201PVL00013/Multilingualism.

18 Kai kurie apžvalgininkai pažymėjo, kad kalbų vartojimo tvarka gali skirtis institucijoje, pavyzdžiui, kai kuriuose Komisijos generaliniuose direktoratuose vyraujanti kalba yra anglų, nors kiti asmenys vartoja prancūzų kalbą. Žr. Grevier, R., ir Lundquist, L., „Getting ready for a new Tower of Babel“, *Linguistic Diversity and European Democracy*, Ashgate, 2011, p. 80.

EPSO

44. Sprendimo 2002/620 1 konstatuojamojoje dalyje numatyta: „Norint veiksmingai ir ekonomiškai naudoti išteklius, Europos Bendrijoms tarnausiančių pareigūnų ir kitų tarnautojų atrankos priemonės turėtų būti patikėtos bendrai tarpinstitucinei įstaigai.“ Šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad EPSO kompetencijai yra priskirta vykdyti atranką, kurios vykdymas pagal Tarnybos nuostatų [19] 30 straipsnį yra galimas šį sprendimą pasirašiusių institucijų skiriantiesiems pareigūnams. Pagal šio sprendimo 2 straipsnio 3 dalį sprendimą paskirti konkursą laimėjusius kandidatus priima atitinkamos institucijos. 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad EPSO „padeda“ institucijoms vykdyti tarnautojų atranką (įskaitant sutartininkus).

Bendra Europos kalbų mokėjimo orientacinė sistema

45. Bendrą Europos kalbų mokėjimo orientacinę sistemą nustatė Europos Taryba, siekdama sukurti skaidrų, suderintą ir suprantamą pagrindą, kad, *inter alia*, būtų užtikrintas užsienio kalbos mokėjimo vertinimas [20]. Vartotojai yra skirstomi į tris dideles kategorijas, kurių kiekviena suskirstyta į du lygmenis. „B“ kategorija rodo „savarankišką vartotoją“, o B2 lygis atitinka „pažengusį arba aukštesnį tarpinį“ lygį [21].

46. Nors kiekvienam asmeniui prireiks skirtingo valandų skaičiaus norint pasiekti šį lygį, paprastai siūlomas bendras valandų skaičius, norint pasirengti B2 lygio egzaminui, yra nuo 500 iki 650 [22]. Negalima daryti prielaidos, kad visi potencialūs kandidatai į atrankos procedūrą tokiu atveju mokėjo antrąją kalbą, ar tai būtų anglų, prancūzų ar vokiečių, ar kita kalba [23].

47. Priešingai, atrodo, kad valandų skaičius, reikalingas profesionalaus vairuotojo aukštesnio lygio įgūdžiams, įskaitant saugumo incidentų mokymus, pasiekti, yra 200 [24].

19 Pareigūnų tarnybos nuostatų 30 straipsniui numatyta: „Kiekvienam konkursui paskyrimų tarnyba paskiria atrankos komisiją. Ši komisija sudaro tinkamų kandidatų sąrašą.“

20 Žr. https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/.

21 Išsamus šio lygio aprašymas ir įgyjamų žinių laipsnis išdėstytas priede. Žr. https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale.
Konkretus B2 lygio apibūdinimas yra: „Geba suprasti sudėtingų tekstų tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis temomis pagrindines mintis, taip pat ir specializuotas diskusijas profesinėmis temomis. Geba pakankamai spontaniškai ir laisvai bendrauti žodžiu ir raštu, todėl bendravimas su gimtakalbiais, nesukeliant jiems įtampos ir patiems jos nejaučiant, yra visiškai įmanomas. Geba kurti aiškų, detalų tekstą daugeliu temų ir paaiškinti savo požiūrį svarstomais klausimais, išdėstydamas įvairių pasirinkimų pranašumus ir trūkumus.“ Žr. https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/.

22 Dėl anglų k. žr. https://support.cambridgeenglish.org/hc/en-gb/articles/202838506-Guided-learning-hours, kuriame nurodomos 500–600 val. Dėl prancūzų k. žr. http://www.alliancefr.ph/en/general-information, kuriame nurodomos 560–650 val. Dėl vokiečių k. žr. http://www.deutschkurse-leipzig.de/schule-team/niveaustufen-des-ger/, kuriame nurodomos 640 val.

23 Pagal 2012 m. birželio mėn. Komisijos specialią „Eurobarometro“ apklausą Nr. 386, *Europiečiai ir kitos kalbos*, tik šiek tiek daugiau kaip pusė europiečių teigia, kad moka bent vieną užsienio kalbą greta gimtosios kalbos. Tarp baigiančiųjų mokslą nuo 16 iki 19 m. amžiaus visose valstybėse narėse 48 % moka bent vieną užsienio kalbą, o tarp baigiančiųjų mokslą 15 m. amžiaus šis rodiklis buvo 22 %. Kaip galima būtų tikėtis, tarp turinčių universitetinį išsilavinimą ir besimokančių toliau, šis rodiklis buvo daug didesnis (daugiau kaip 75 %). Žr. ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_386_en.pdf. Kvietimo teikti kandidatūras IV skirsnio B dalyje reikalaujama, kad kandidatai būtų įgiję tik privalomą išsilavinimą.

24 Žr. https://www.cefs-formation.com/.

Sutartininkai

48. Prieš Tarnybos nuostatų reformą 2004 m., darbuotojai buvo įdarbinti institucijose kaip pareigūnai (administratoriai ir asistentai) arba kiti tarnautojai (laikinieji ir pagalbiniai darbuotojai)[25]. Vykstant šiai reformai pagalbinių darbuotojų[26] kategorija buvo panaikinta ir įvesta nauja „sutartininkų“ kategorija. Be to, atliekant šią reformą iš dalies buvo pakeistos Tarnybos nuostatų I priedo nuostatos, kiek tai susiję su užduotimis, kurias atlieka pareigūnai.

49. Prieš šią reformą gana platus užduočių sąrašas, nustatytas I priede, reiškė, kad vairuotojai galėjo būti ir paprastai buvo įdarbinami kaip pareigūnai[27]. Taigi jiems buvo suteikta teisė į pareigūnams skirtas privilegijas, kaip numatyta Tarnybos nuostatuose, įskaitant realų nuolatinį darbą, su sąlyga, kad jie sėkmingai baigė atitinkamą bandomąjį laikotarpį ir nepadarė jokio drausmės pažeidimo, pateisinančio atleidimą iš tarnybos.

50. Po reformos sutartininkai buvo suskirstyti į dvi kategorijas. Pirmoji kategorija, reglamentuojama pagal KTĮS 3a straipsnį, apima, be kita ko, darbuotojus, įdarbintus vykdyti „fizinio darbo ar pagalbinio administracinio darbo užduotis“. Antroji kategorija, kuriai taikomas 3b straipsnis, apima darbuotojus, įdarbintus iš esmės trumpam laikui[28]. Šis skirtumas yra esminis šios bylos aplinkybėmis. KTĮS 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad 3a straipsnyje minėtų darbuotojų darbo sutartys pasibaigus pirmajam pratęsimui toliau turi būti pratęstos neribotam laikotarpiui. Atvirkščiai, KTĮS 88 straipsnio b punkte nustatyta, kad darbuotojų, įdarbintų pagal 3b straipsnį, atžvilgiu jų įdarbinimo institucijoje laikotarpis yra ne ilgesnis kaip šešeri metai. Iš kvietimo teikti kandidatūras IX skirsnio matyti, kad konkursą laimėjusieji asmenys bus įdarbinti pagal KTĮS 3a straipsnį, o ne pagal 3b straipsnį.

51. Vykdant reformą taip pat sutrumpintas Tarnybos nuostatų I priede pateiktas užduočių, kurioms atlikti gali būti įdarbinama kaip pareigūnai, sąrašas. Vairuotojo darbo vieta iš to sąrašo pašalinta. Ši pareigybė buvo priskirta prie I pareigų grupės sutartininkų, kaip numatyta KTĮS 80 straipsnyje[29].

52. Reformos pasekmės buvo tokios, kad įstaiga, norinti įdarbinti vairuotojus po 2004 m. gegužės 1 d. visam arba beveik visam laikui, turėjo juos įdarbinti kaip sutartininkus, priklausančius I pareigų grupei, kaip numatyta KTĮS 3a straipsnyje, o ne, kaip anksčiau, kaip pareigūnus.

Daugiakalbystė Europos Sąjungoje: Teisingumo Teismo jurisprudencija

53. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Europos Sąjungai „rūpi išsaugoti daugiakalbystę“, kurios svarba nustatyta ESS 3 straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje[30]. Tas įsipareigojimas, man atrodo, yra bet kokios analizės dėl kalbų vartojimo Europos Sąjungoje ir, kaip yra šiuo atveju, jos institucijose ir bendravimo su jomis atspirties taškas. Vis dėlto Teisingumo Teismas pripažino, kad gali būti šio pagrindinio principo išimčių.

25 Pagal 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 723/2004, iš dalies keičiantį Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas (OL L 124, 2004, p. 1).

26 Numatant, kad po 2006 m. gruodžio 31 d. nauji pagalbiniai darbuotojai nebegali būti įdarbinami.

27 Asistentai (D kategorija).

28 Žr. KTĮS 3a straipsnio 1 dalies a punktą ir 80 straipsnį.

29 Šios išvados 50 punktas.

30 Šiuo klausimu žr. 2015 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Ispanija / Taryba*, C-147/13, EU:C:2015:299, 42 punktą ir 2017 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Slovakija ir Vengrija / Taryba*, C-643/15 ir C-647/15, EU:C:2017:631, 203 punktą.

54. Teisingumo Teismo buvo prašoma išnagrinėti šias išimtis 2017 m. rugsėjo 6 d. didžiosios kolegijos Sprendime *Slovakija ir Vengrija / Taryba* [31] (neseniai priimtas). Šioje byloje buvo nagrinėjamas prašymas panaikinti 2015 m. rugsėjo 22 d. Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje [32]. Šis sprendimas buvo priimtas atsižvelgiant į išskirtinius pabėgėlių migracijos srautus Viduržemio jūros regione, dėl ko ypatingą spaudimą patyrė ES pietinė išorės sausumos teritorija ir jūrų pasienis, visų pirma Italijoje ir Graikijoje. 2015 m. rugsėjo 17 d. Parlamentas priėmė rezoliuciją, kuria pritarė Komisijos pasiūlymui dėl sprendimo, kuriuo nustatomos laikinosios priemonės šiuo klausimu, atsižvelgiant į „išskirtinės skubos padėtį ir į būtinybę nedelsiant reaguoti į susiklosčiusią padėtį“. Sprendimas yra susijęs su „nepaprastąja padėtimi, susidariusia dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į [Italiją ir Graikiją]“, ir numato perkelti 120 000 tarptautinės apsaugos prašytojų į kitas valstybes nares [33].

55. Atsižvelgiant į ypatingos skubos aplinkybes, nors pirminis pasiūlymas dėl sprendimo, kurį parengė Europos Komisija, buvo parengtas visomis oficialiosiomis kalbomis, tekstai, kuriuose vienas po kito buvo išdėstyti pasiūlymo pakeitimai, įskaitant sprendimo, kurį priėmė Taryba, tekstą, buvo pateikti valstybėms narėms tik anglų kalba, nors paaiškėjo, kad Tarybos pirmininkas garsiai perskaitė visus pakeitimus ir jie buvo sinchroniškai išversti į visas oficialiąsias kalbas. Vengrijos ir Slovakijos Respublikos skundėsi, kad dėl to buvo pažeistos Tarybos darbo tvarkos taisyklių 14 straipsnio 1 ir 2 dalys [34]. Taryba savo ruožtu rėmėsi nurodytų taisyklių 14 straipsnio 2 dalimi ir atkreipė dėmesį į tai, kad nė viena valstybė narė neprieštaravo, kad rašytinė informacija apie pakeitimus visomis oficialiosiomis kalbomis nebuvo pateikta [35].

56. Savo sprendime Teisingumo Teismas pabrėžė padėties rimtumą ir tai, kaip buvo įvardyta „dėl [pabėgėlių] krizės susidariusi humanitarinės katastrofos situacija valstybėse narėse“ [36]. Jis nusprendė, kad reikia paisyti Tarybos pateikiamo jos Darbo tvarkos taisyklių išaiškinimo, nes jis rodo „darnų ir lankstų požiūrį, leidžiantį užtikrinti Tarybos darbų veiksmingumą ypač skubos kontekste, kuris būdingas tvirtinant laikinąsias priemones pagal SESV 78 straipsnio 3 dalį“ [37].

57. Toks požiūris, man atrodo, apibendrina esminį pagrindą, kuriuo nukrypimas nuo kalbų taisyklių remiant daugiakalbystę Europos Sąjungoje gali būti pateisinamas. Tais atvejais, kai siekiama nustatyti išimties tvarką, turi būti atliekamas palyginimas. Turi būti pateisinimas (tokiu atveju, kai susidariusi ypatingos skubos situacija) ir, kiek įmanoma, turi būti garantijų (šiuo atveju valstybės narės teisė reikalauti, kad būtų užtikrintas vertimas į vieną ar daugiau oficialiųjų kalbų ir vertimas žodžiu). Mano nuomone, šie aspektai turi atsispindėti nukrypti leidžiančių nuostatų, kuriomis remiasi Parlamentas nagrinėjamoje byloje, analizėje.

Ieškinio pirmasis pagrindas: Reglamento Nr. 1 1 ir 2 straipsnių ir Chartijos 22 straipsnio, taip pat Tarnybos nuostatų 1d straipsnio pažeidimas dėl tariamo reikalavimo, kad kandidatas bendraudamas su EPSO vartotų tik anglų, prancūzų ar vokiečių kalbą

58. Šiame ieškinio pagrinde Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad kvietime teikti kandidatūras padarytos kelios teisės klaidos, nes jame reikalauta, kad kandidatai bendrautų su EPSO tik anglų, prancūzų ar vokiečių kalba, neįtraukiant kitų oficialiųjų kalbų, ir paraiškas pateiktų viena iš tų kalbų.

31 C-643/15 ir C-647/15, EU:C:2017:631.

32 OL L 248, 2015, p. 80.

33 Žr. 1 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį.

34 2009 m. gruodžio 1 d. Tarybos vidaus darbo taisyklių 14 straipsnyje numatyta: „1. Išskyrus tuos atvejus, kai neatidėliotinos skubos sumetimais Taryba vieningai nusprendžia kitaip, ji svarsto ir priima sprendimus remdamasi tik tais dokumentais ir projektais, kurie parengti kalbomis, nurodytomis galiojančiose taisyklėse dėl kalbų. 2. Bet kuris Tarybos narys gali nesutikti, kad vyktų svarstymai, jei bet kurių siūlomų pakeitimų tekstai neparengti jo nurodytomis 1 dalyje minimomis kalbomis.“

35 Žr. sprendimo 3, 196, 201 ir 204 punktus.

36 Žr. sprendimo 114 ir 115 punktus.

37 Žr. sprendimo 203 punktą.

59. Prieš išsamiai nagrinėjant šalių argumentus, būtų tikslinga įvertinti patį kvietimą teikti kandidatūras. Pirmiausia norėčiau pažymėti, kad antrosios kalbos pasirinkimo ribojimo pateisinimas, kaip nurodyta IV skirsnio C dalyje [38], atitiko standartinę tvarką, taikomą pranešimams apie konkursus ir kvietimams pareikšti susidomėjimą nuo tada, kai paskelbtas 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimas *Italija / Komisija* [39].

60. Toliau pateikiamos nuostatos yra itin svarbios.

– nors kvietimą teikti kandidatūras paskelbė Europos Parlamentas, jame buvo numatyta, kad atrankos procedūra bus organizuojama EPSO teikiant „techninę pagalbą“ (I skirsnis),

– kandidatai turėjo pateikti paraišką elektroniniu būdu EPSO interneto svetainėje ir vadovaudamiesi ten pateiktais nurodymais, visų pirma atsižvelgdami į EPSO Elektroninės registracijos vadovą (toliau – Elektroninės registracijos vadovas) (VI skirsnis) [40],

– atrankos procedūra turėjo būti vykdoma remiantis *tik* [41] jų kvalifikacija, įvertinant kandidatų išsamius atsakymus į klausimus paraiškos formoje (VII skirsnis),

– dėl per atrankos procedūrą pateiktos bet kokios melagingos informacijos kandidatai diskvalifikuojami (XI skirsnis).

61. Kvietime teikti kandidatūras nėra jokios aiškios instrukcijos dėl to, kokia kalba paraiška turi būti užpildyta, taip pat nepateikta jokios informacijos apie tai, ką kandidatas turėtų daryti, jei pildant paraišką jam kyla klausimų.

62. Šiame ieškinio pagrinde Ispanija iš esmės teigia, kad kvietimu teikti kandidatūras pažeisti Reglamento Nr. 1 1 ir 2 straipsniai. Šiuo atveju svarbus bendravimas apima prašymą pateikti informacijos iki paraiškos pateikimo ir pačios paraiškos pateikimą. Šis aspektas yra ypač svarbus, nes atrankos procedūra buvo vykdoma vienu etapu, nenustatant vėlesnio etapo vertinimo centre. Kandidatai, atsiliepę į kvietimą pareikšti susidomėjimą užimti laisvas darbo vietas Sąjungos institucijoje, dėl šio atsakymo negali būti prilyginami dirbantiesiems šioje institucijoje, dėl ko jiems galėtų būti taikomos griežtesnės Tarnybos nuostatų nuostatos dėl kalbos [42].

63. Ispanija teigia, kad, atsižvelgiant į tai, kaip buvo suformuluotas kvietimas teikti kandidatūras, suinteresuotieji asmenys suprato, kad jiems kilusius klausimus dėl atrankos procedūros [43] privalėjo pateikti ir paraiškos formą užpildyti anglų, prancūzų arba vokiečių kalba, nors tai nebuvo jų gimtoji kalba. Net jei Reglamentas Nr. 1 nebuvo pažeistas *de jure*, jis buvo pažeistas *de facto*.

64. Jei būtų taip, kad Teisingumo Teismas nepritartų Ispanijos argumentams, susijusiems su Reglamento Nr. 1 taikymu, Ispanija nurodo, kad nėra jokio apribojimo pateisinimo ir, net jeigu pozicija būtų priešinga, kad jis yra neproporcingas. Taigi buvo pažeistas Chartijos 22 straipsnis ir Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 1 ir 6 dalys.

38 Žr. šios išvados 27 punktą.

39 C-566/10 P, EU:C:2012:752. Žr., be kita ko, 2015 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Italija ir Ispanija / Komisija*, T-124/13 ir T-191/13, EU:T:2015:690, 6 punktą; 2015 m. gruodžio 17 d. *Sprendimo Italija / Komisija*, T-295/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:997, 32 punktą ir 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-353/14 ir T-17/15, EU:T:2016:495, 11 punktą.

40 EPSO internetinių paraiškų vadovą galima rasti interneto svetainėje https://epso.europa.eu/manuals/online-application-manual_en. Šio dokumento prieinama versija rengiant šią išvadą, pažymėta kaip „paskutinį kartą atnaujinta: 2014 m. balandžio mėn.“ Taigi, kai buvo paskelbtas kvietimas teikti kandidatūras, tai buvo galiojanti redakcija. Šis dokumentas prieinamas visomis oficialiosiomis kalbomis.

41 Pradinė reikšmė.

42 Žr., pvz., šios išvados 96 punktą.

43 Nors šiek tiek painiai, dėstydama šį ieškinio pagrindą Ispanija savo ieškinyje nurodo, kad tai taikoma tik kandidatų bendravimui su EPSO. Toliau pateikdama savo argumentus nurodo tų kandidatų bendravimą su Parlamentu. Vis dėlto, kadangi tai nenurodyta Ispanijos suformuluotame ieškinio pagrinde, bet kuriuo atveju, mano nuomone, Ispanijai nepavyko įrodyti, kad bendravimas su Parlamentu buvo apribotas taip, kaip nurodyta, todėl šis aspekto toliau nenagrinėju.

65. Parlamento atsakymas suskirstytas į dvi dalis. Pirmoji susijusi su bendravimu su kandidatais. Jis pažymi, kad kvietime teikti kandidatūras nėra apribojimų, susijusių su pasirinkimu kalbos, kurią kandidatai turi vartoti bendraudami su Parlamentu ar EPSO. Tiek, kiek tai susiję su Parlamentui pateiktais klausimais, reikia pažymėti, kad kai kurie kandidatai klausimus Parlamentui uždavė gimtąja kalba, ir Parlamentas ta kalba jiems atsakė.

66. Parlamentas toliau nurodo principą, kad Sąjungos institucijų aktams taikoma prielaida, jog jie yra teisėti, ir jurisprudenciją, kurioje nustatyta, kad tais atvejais, kai galimas daugiau nei vienas Sąjungos antrinės teisės aktų teksto aiškinimas, pirmenybė turėtų būti teikiama aiškinimui, dėl kurio nuostata suderinama su Sutartimi, bet ne tokiam aiškinimui, pagal kurį ji būtų su ja nesuderinama [44].

67. Antroji Parlamento atsakymo dalis susijusi su pačia paraiškos forma. Nors jis sutinka, kad prašymo forma „dėl techninių priežasčių“ buvo prieinama tik anglų, prancūzų arba vokiečių kalba, jis teigia, jog tai nereiškia, kad kandidatai privalėjo vartoti šias kalbas. Iš tiesų, kai kurie iš jų užpildė formą savo gimtąja kalba, ir jų paraiškos buvo tinkamai apdorotos, prireikus pasinaudojant kalbos specialistų paslaugomis.

68. Kadangi paraiškos analizė gali turėti įtakos Ispanijos argumentų aiškinimui, pirmiausia išnagrinėsiu Sąjungos teisės klausimus, kuriuos iškėlė Parlamentas ir kurie nurodyti šios išvados 66 punkte, prieš pereidama prie Ispanijos pareikštų kaltinimų. Tiesa, kad, pirma, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad preziumuojama, jog Sąjungos institucijų teisės aktai yra teisėti ir sukelia teisinių pasekmių tol, kol jie panaikinami, *inter alia*, Teisingumo Teismo sprendimu arba pripažįstami negaliojančiais dėl pateikto prieštaravimo dėl jų teisėtumo. Jis nurodė, kad taisyklės tikslas atspindi poreikį išsaugoti teisinių santykių pastovumą [45]. Vis dėlto, neatsižvelgiant į klausimą, kiek ši taisyklė turi būti taikoma vien tik administracinių institucijų priimtiems sprendimams, reikia priminti, kad šis klausimas yra procedūrinis. Kitaip tariant, ji netaikoma siekiant suteikti bet kokio pobūdžio materialinį pranašumą ar *imprimatur* šioms priemonėms. Ji taikoma tik tol, kol šios priemonės galioja, ir iki tol, kol jos pagrįstai užginčijamos teismuose. Todėl nesuprantu, kuo galėtų būti naudingas Parlamento nurodytas principas. Kadangi šioje byloje ieškinį dėl atitinkamos priemonės pareiškė Ispanija, būtina išnagrinėti šį ieškinį iš esmės.

69. Antra, dėl aiškinimo klausimų pirmiau nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija [46] atspindi visiškai pagrįstą nuomonę, kad gali būti daroma prielaida, jog įstaigos veikia pagal Sutartis. Todėl, susidarius dviprasmiškai padėčiai ar kylant abejonių, aiškinimui, kuris paremtas šia taisykle, turėtų būti teikiama pirmenybė. Vis dėlto Teisingumo Teismas toje jurisprudencijoje daugiau nieko tuo klausimu nepasako. Tokie atvejai nėra, kaip teigia Europos Parlamentas, aiškinimo taisyklė, pagal kurią kurios nors iš institucijų per procesą Teisingumo Teisme pateiktiems argumentams teiktina pirmenybė, palyginti su tos šalies, kuri ginčija šią priemonę, argumentais.

70. Taigi dabar būtina išnagrinėti Ispanijos argumentus, ką toliau ir padarysiu. Pirmiausia išnagrinėsiu jos pagrindinį argumentą [47].

44 Parlamentas šiuo klausimu nurodo 1983 m. gruodžio 13 d. Sprendimą *Komisija / Taryba*, 218/82, EU:C:1983:369, 15 punktą.

45 Šiuo klausimu žr. 2004 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija / Graikija*, C-475/01, EU:C:2004:585, 18 ir 19 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją.

46 Žr. šios išvados 66 punktą ir 44 išnašą.

47 Žr. šios išvados 62 ir 63 punktus.

71. Ispanija šiuo atžvilgiu iš esmės remiasi Teisingumo Teismo (didžiosios kolegijos) sprendimu *Italija / Komisija*[48]. Verta šį sprendimą išnagrinėti išsamiau. Toje byloje Teisingumo Teismo buvo klausiama, *inter alia*, ar viso pranešimo apie konkursą teksto paskelbimas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* tik trimis kalbomis (anglų, prancūzų ir vokiečių), kartu santrauką paskelbiant visomis kitomis oficialiosiomis kalbomis, atitinka Reglamento Nr. 1, siejamo su Tarnybos nuostatais, reikalavimus. Komisija teigė, kad pastarieji buvo taikomi ne tik Sąjungos pareigūnams, bet taip pat asmenims, kurie siekia šio statuso[49].

72. Teisingumo Teismas nesutiko su argumentu, kad Reglamentas Nr. 1 nebuvo taikomas pareigūnams ir kitiems institucijų tarnautojams, ir *a fortiori* atmetė mintį, kad jis galėtų būti netaikomas išorinio konkurso dalyviams.

73. Vis dėlto Teisingumo Teismas pridūrė, kad jam nebuvo būtina nustatyti, ar atitinkami pranešimai apie konkursus atitiko Reglamento Nr. 1 4 straipsnio 1 dalies (kaip „bendro taikymo dokumentai“) reikalavimus. Taip buvo dėl to, kad iš Tarnybos nuostatų III priedo 1 straipsnio 2 dalies buvo aišku, jog visas pranešimų apie konkursus tekstas turi būti paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, taigi atitinkamai visomis oficialiosiomis kalbomis. Tai reiškė, kad nepakako paskelbti vien santraukų kitomis nei anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Be to, kadangi potencialūs kandidatai, kurių gimtoji kalba buvo viena iš tų kitų kalbų, atsidūrė nepalankesnėje padėtyje, kiek tai buvo susiję su tinkamu pranešimo supratimu ir laikotarpiu, reikalingu paraiškai dalyvauti konkursuose parengti ir išsiųsti, jie buvo nevienodai vertinami dėl kalbos, pažeidžiant Chartijos 21 straipsnį ir Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 1 dalį[50].

74. Todėl Teisingumo Teismas byloje *Italija / Komisija* galutinai nepatvirtino, ar išorinio konkurso dalyviams taikomas Reglamentas Nr. 1, ar Tarnybos nuostatai. Taikant vieną ar kitą šį teisės aktą rezultatas buvo toks pats: nagrinėti pranešimai apie konkursus turėjo būti panaikinti. Nors tos bylos ir šio ieškinio aplinkybės nėra identiškos, mano nuomone, šios bylos yra pakankamai panašios, kad Teisingumo Teismo motyvai ir pozicija toje byloje galėtų būti taikomi šioje byloje[51]. Todėl pirmiausia išnagrinėsiu Reglamento Nr. 1 taikymo klausimą atsižvelgiant į Ispanijos ieškinio pirmąjį pagrindą, o tada nagrinėsiu Tarnybos nuostatus.

75. Šiuo klausimu pažymėtina, kad Ispanijos Karalystė savo pirmąjį ieškinio pagrindą grindžia tariamu Reglamento Nr. 1 1 ir 2 straipsnių pažeidimu. Pagal antrąją šią nuostatą, *inter alia*, reikalaujama, kad valstybės narės jurisdikcijoje esantis asmuo dokumentus, kuriuos siunčia ES institucijoms, galėtų parengti bet kuria iš oficialiųjų kalbų siuntėjo pasirinkimu ir kad atsakymas būtų parengtas ta pačia kalba.

76. Ar kandidatams iš tikrųjų buvo užkirstas kelias bendrauti su Parlamentu ir EPSO ir užpildyti paraiškos formą kuria nors kita nei anglų, prancūzų arba vokiečių kalba?

77. Dėl šio aspekto Parlamentas rėmėsi aplinkybe, jog kvietime teikti kandidatūras nebuvo jokių aiškių nuostatų dėl bendravimo kalbos. Būtent taip ir yra. Vis dėlto aiškių nurodymų nebuvimas nereiškia, kad nėra netiesioginės nuorodos. Manau, reikėtų kelti klausimą, ką protingas asmuo, kaip potencialus atitinkamos atrankos procedūros dalyvis, gali suprasti perskaitęs iki galo kvietimą ir kitus jame nurodytus dokumentus bei informacijos šaltinius.

48 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

49 Šiuo klausimu žr. sprendimo 32 punktą.

50 Šiuo klausimu žr. sprendimo 70–75 punktus.

51 Visų pirma, byloje *Italija / Komisija* keltas klausimas, kaip *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* turėjo būti skelbiami pranešimai apie viešuosius konkursus administratorių ir asistentų (taigi ir pareigūnų) pareigoms užimti, šioje byloje keliamas klausimas dėl kalbų, kuriomis turi būti bendraujama su asmenimis, kurie siekia būti įdarbinti kaip sutartininkai pagal kvietimą pareikšti susidomėjimą. Vis dėlto esminis klausimas abiejose bylose yra Reglamento Nr. 1 ir Tarnybos nuostatų taikymas asmenims, kurie atitinkamu metu nedirba vienoje iš Sąjungos institucijų. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pranešimo paskelbimas taip pat yra bendravimas; tik jis vyksta per *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*.

78. Visų pirma reikėtų išnagrinėti patį kvietimą teikti kandidatūras. Potencialus kandidatas, skaitydamas dokumentą, iš tiesų pastebės, kad jame nėra jokių nurodymų, kokia kalba bendrauti per atrankos procedūrą. Jis taip pat, jeigu svarsto pateikti klausimą arba klausimus, susijusius su procedūra, atkreips dėmesį į X skirsnį, kuriame pateiktas Parlamento e. pašto adresas, kuris naudojamas „visai su procedūra susijusiai korespondencijai“.

79. Tačiau tas pats kandidatas taip pat atkreips dėmesį į I skirsnio antroje pastraipoje pateiktą nuorodą, kad atrankos procedūra organizuojama pasitelkiant EPSO „techninę pagalbą“, ir VI skirsnyje nustatytą reikalavimą pateikti paraišką internetu EPSO interneto svetainėje laikantis nurodytų reikalavimų. Jei jis apsilankys toje svetainėje, pamatys, kad forma, kuri reikalinga norint susikurti EPSO paskyrą (be kurios jis negali tęsti paraiškos pateikimo procedūros), prieinama tik anglų, prancūzų arba vokiečių kalbomis [52].

80. Kvietime teikti kandidatūras taip pat nurodytos instrukcijos, pateiktos „visų pirma“ Elektroninės registracijos vadove. Tarkime, kad toliau kandidatas atsidarys šį dokumentą. 3 skirsnis pavadintas „elektroninė paraiškos forma“. Atsižvelgdamas į nurodymą, kad privalo užpildyti paraišką kvietime nurodyta kalba, jis neišvengiamai turės skaityti toliau, nes nagrinėjamu atveju nebuvo nurodyta jokia kalba. Kitame dokumento punkte nurodyta, kad kadangi „paraiškos pildymo aplinka“ yra prieinama tik anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis [53], kandidatai turėtų perskaityti tai, kas šiame dokumente nurodyta kaip „apžvalga“, kurioje pateikti nurodymai visomis oficialiosiomis kalbomis. Šiame dokumente pateikiamas sąvokų ir žodžių junginių, vartojamų apibūdinant EPSO elektroninę paraiškos formą, vertimas iš anglų, prancūzų ir vokiečių kalbų. Nėra jokių duomenų arba pasiūlymų, kad formą galima pildyti bet kuria kalba; priešingai, būtų logiška daryti išvadą, kad ta kalba, kuria pateikta forma, turi būti vartojama ją pildant, juo labiau dėl to, kad kvietime teikti kandidatūras buvo nurodyta (IV skirsnio C dalyje), kad turi būti įrodytos šių kalbų „patenkinamo“ lygio žinios. Vis dėlto darant prielaidą, kad atitinkamas kandidatas yra pakankamai pastabus, jis pamatys įrašo Nr. 159 nuorodą „turite užpildyti paraiškos formą anglų, prancūzų arba vokiečių kalba“. Šis įrašas tikrai sukels šiek tiek abejonių dėl to, kaip paraiškos formą turėtų būti pildoma [54]. Iš tikrųjų, pats Parlamentas patvirtino, kad tokia buvo jo paties pozicija e. paštu 2016 m. balandžio 26 d. (graikų k.) potencialiam kandidatui pateiktame atsakyme (pateiktas tripliko priede).

81. Toliau atidžiai nagrinėjant Elektroninės registracijos vadovą, bet grįžtant prie klausimo dėl pranešimų, matyti, kad vadovo 5 punkte nurodyta, kad klausimus, neaptartus EPSO interneto svetainėje, kandidatai gali pateikti EPSO naudodamiesi interneto svetainėje nurodytu skyriumi „kontaktai“. Spustelėję vadove pateiktą nuorodą „kontaktai“, kandidatai patenka į interneto svetainę, kurioje pateikti įvairūs dažnai užduodami klausimai (DUK). Jie turi galimybę peržiūrėti du dažnai užduodamų klausimų skyrius, o antrojo skyriaus pabaigoje prašoma nurodyti, ar jie rado atsakymą. Spustelėjus nuorodą „ne“, atsidaro dar vienas puslapis, kuriame teigiama, kad kandidatai gali tiesiogiai kreiptis į EPSO su konkrečiais klausimais. Pateikiama forma, kurioje kandidatams nurodoma, *inter alia*, pasirinkti kalbas iš visų oficialiųjų kalbų, kuriomis jie nori gauti atsakymą. Kandidatai privalo pasirinkti mažiausiai dvi kalbas.

82. Remdamasi tuo, kas išdėstyta, darau išvadą, kad, pirma, kandidatas galėjo pagrįstai manyti, jog gali bendrauti su EPSO savo pasirinkta oficialiąja kalba, tačiau negalėjo būti užtikrintas, kad ta kalba ir gaus atsakymą. Antra, atidžiai išnagrinėjęs kvietimą teikti kandidatūras ir jame nurodytus dokumentus, jis galėjo suprasti, kad paraiškos formą privalo užpildyti anglų, prancūzų arba vokiečių kalba, o ne kuria

52 Žr. https://europa.eu/epso/application/passport/index.cfm?action=create_profile.

53 Nesuprantu, ką iš tikrųjų reiškia žodžių junginys „paraiškos aplinka“, vartojamas internetinės paraiškos vadovo versijoje anglų kalba. Man, kurios anglų kalba yra gimtoji kalba, šio junginio reikšmė visiškai neaiški ir, kalbant kuo mandagiau, jis priskirtinas prie žargono. Manau, kad kandidatas, kurio gimtoji kalba ne anglų kalba, galėjo šį junginį suprasti kaip „viskas, kas susiję su paraiška“.

54 Iš tiesų, reikia turėti omenyje tai, kad Teisingumo Teismas atkreipė dėmesį į teisinio tikrumo svarbą, konstatavęs, kad taisyklėse, reglamentuojančiose konkursų kalbų pasirinkimą, „turi būti numatyti aiškūs, objektyvūs ir numatomi kriterijai tam, kad kandidatai pakankamai anksti galėtų žinoti, kokie reikalavimai keliami kalbų žinioms, ir galėtų geriausiomis sąlygomis pasiruošti konkursams“ (žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 90 punktą).

nors kita oficialiąja Europos Sąjungos kalba. Parlamento argumentas, kad kai kurie kandidatai iš tiesų pateikė formas ne viena iš tų trijų kalbų, o kita kalba, mano nuomone, yra nesvarbus. Kaip Ispanija teisingai pažymėjo, kiti potencialūs kandidatai apskritai nepateikė paraiškos arba pateikė ne tokią patrauklią, nes vartotina kalba buvo ne ta, kuria jie galėtų dėstyti mintis taip pat lengvai, kaip savo gimtąja kalba.

83. Todėl darytina išvada, kad kvietimu teikti kandidatūras pažeisti Reglamento Nr. 1 1 ir 2 straipsniai, kiek tai susiję su kalbomis, kuriomis kandidatai galėjo bendrauti su EPSO, ir kalba, kuria turėjo būti užpildyta paraiškos forma.

84. Ar galima taip pat teigti, kad buvo pažeisti ir Tarnybos nuostatai?

85. Iš esmės Ispanija tvirtina, kad nėra jokio apribojimo pateisinimo ir kad asmenims, kurių gimtoji kalba yra anglų, prancūzų arba vokiečių kalba, buvo suteiktas pranašumas. Visų pirma, jie būtų galėję geriau aprašyti savo teigiamas savybes ir pateikti mažiau netikslios informacijos. Be to, šis apribojimas yra neproporcingas, nes i) atrankos procedūros vienintelis etapas buvo pagrįstas prašymo formoje pateikta rašytine informacija, o ii) pateikus klaidingą informaciją paraiška atmetama.

86. Manydamas, kad Ispanijos nurodytas apribojimas iš tiesų neegzistuoja, Parlamentas nepateikė detalaus atsakymo į šios valstybės narės pateiktus argumentus.

87. Ir vėl tam tikrų naudingų nuorodų galima rasti Sprendime *Italija / Komisija*[55]. Šiame sprendime, be šios išvados 71 ir 72 punktuose aptartų klausimų, Teisingumo Teismas nagrinėjo, ar pranešimo apie konkursą paskelbimas ne visomis oficialiosiomis kalbomis yra diskriminacija. Jis nusprendė, kad kandidatai, kurių gimtoji kalba nebuvo viena iš kalbų, kuriomis buvo paskelbtas visas pranešimo tekstas[56], buvo nepalankesnėje padėtyje, palyginti su kandidatais, kurių gimtoji kalba buvo viena iš tų kalbų, ir kad tą nepalankią padėtį lėmė nevienodas požiūris dėl kalbos, kuris draudžiamas pagal Chartijos 21 straipsnį ir Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 1 dalį[57]. Tuo remiantis padaryta išvada, kad bet koks apribojimas turi būti pagrįstas objektyviomis ir pagrįstomis priežastimis ir juo turi būti siekiama teisėtų tikslų, vadovaujantis bendraisiais interesais ir bendrosiomis personalo politikos nuostatomis. Kadangi toje byloje Komisijos pateiktas pateisinimas nelaikytas pagrįstu, jis negalėjo būti pripažintas proporcingu, todėl buvo diskriminacija dėl kalbos, draudžiama pagal Tarnybos nuostatų 1d straipsnį[58].

88. Šioje byloje tai, kad Parlamentas nenurodė jokio objektyvaus tikslo ar pateisinimo, reiškia, jog Teisingumo Teismas neturi informacijos, kurią galėtų nagrinėti. Vis dėlto, mano nuomone, akivaizdu, kad dėl Ispanijos nurodytų priežasčių nepalankesnėje padėtyje atsidūrė kandidatas, kurio gimtoji kalba yra ne anglų, prancūzų ar vokiečių kalba, palyginti su kandidatais, kurie savo mintis gali lengvai reikšti viena iš šių kalbų. Šis aspektas ypač svarbus tais atvejais, kai atrankos procedūra pagal kvietimą teikti kandidatūras organizuojama remiantis *vien* kandidatų išsamiais atsakymais į klausimus paraiškos formoje ir kai dėl bet kokios klaidingos informacijos paraiška gali būti atmesta[59]. Taigi buvo diskriminuojami dėl kalbos tie kandidatai ar potencialūs kandidatai, kurių gimtoji kalba nėra viena iš trijų „privilegijuotų“ kalbų, ir dėl to pažeista Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 1 dalis.

55 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

56 Turimos omenyje anglų, prancūzų ir vokiečių kalbos.

57 Nevisiškai aišku, kodėl Ispanija nusprendė remtis tik Chartijos 22 straipsniu ir neatsižvelgti į 21 straipsnio nuostatas. Vis dėlto šios dvi nuostatos buvo apibendrintos kaip „potencialiai reikšmingai persipinančios“ (žr. Craufurd Smith, R., „Article 22 – Cultural, Religious and Linguistic Diversity“, *The EU Charter of Fundamental Rights*, Hart Publishing, 2014, p. 611). Kadangi šios išvados tikslais galima teigti, kad pirmojoje nuostatoje numatyta pozityvi pareiga (gerbti kalbų įvairovę), o antrojoje – neigiama (nediskriminuoti dėl, be kita ko, kalbos), neketinu daug analizuoti šio skirstymo.

58 Žr. sprendimo 73–77 punktus.

59 Žr. šios išvados 60 punktą.

89. Kadangi manau, kad Ispanijos pirmasis ieškinio pagrindas turėtų būti pripažintas pagrįstu dėl pirmiau nurodytų priežasčių, iš esmės nebūtina toliau nagrinėti platesnio klausimo, susijusio su Reglamento Nr. 1 ir Tarnybos nuostatų tarpusavio ryšiu. Kaip minėta, Teisingumo Teismo didžioji kolegija byloje *Italija / Komisija* aiškiai atsisakė priimti sprendimą šiuo klausimu [60]. Vis dėlto dėl išsamumo šį klausimą trumpai aptarsiu [61].

90. Pirmiausia pažymėtina, kad toje byloje Teisingumo Teismas nusprendė: „Nesant pareigūnams ir tarnautojams taikytinų specialiųjų reglamentuojančių nuostatų ir nesant tokių nuostatų su nagrinėjamais pranešimais apie konkursus susijusių institucijų darbo tvarkos taisyklėse, joks teisės aktas neleidžia daryti išvados, kad santykiai tarp institucijų ir jų pareigūnų bei tarnautojų visiškai nepatenka į Reglamento Nr. 1 taikymo sritį.“ Toliau jis iš karto nurodė: „*Juo labiau taip yra santykių tarp institucijų ir išorinio konkurso dalyvių, kurie iš esmės nėra nei pareigūnai, nei tarnautojai, atveju*.“ [62]

91. Be to, reikia pažymėti, kad pažodžiui aiškinant Pareigūnų tarnybos nuostatus, kurių 1 straipsnyje numatyta, kad šie nuostatai taikomi „Sąjungos pareigūnams“, ir 1a straipsnyje nurodyta, kad šią sąvoką reikia suprasti kaip reiškiančią „bet kur[į] asmen[į], *paskirt[ą] eiti* nustatytas pareigas“, iš pirmo žvilgsnio galima manyti, kad jie netaikomi kandidatams į pareigūnus. KTĮS 1 straipsnyje taip pat nustatyta, kad tos sąlygos taikomos, be kita ko, „sutartininkams“, 3a straipsnyje šią sąvoką apibrėžiant kaip reiškiančią „darbuotoj[us] [atitinkamos institucijos] <…> *pasamdyt[us*] dirbti visą ar sutrumpintą darbo laiką“.

92. Galiausiai, reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1 2 straipsnis yra konkreti SESV 24 straipsnio išraiška. Pastaroji nuostata suformuluota plačiai ir be apribojimų. Iš to darytina išvada, kad 2 straipsnis neturėtų būti aiškinamas siaurai.

93. Kiekvienas iš šių aspektų, man atrodo, prieštarauja Reglamento Nr. 1 aiškinimui, kuriuo remiantis bet kuriuo atveju taikomas ne šis reglamentas, bet Pareigūnų tarnybos nuostatai. Jie labiau leidžia manyti, kad Tarnybos nuostatų pagrindinis tikslas *nėra* reglamentuoti santykius tarp institucijų ir *kandidatų* į pareigūnus.

94. Vis dėlto taip pat aišku, kad Tarnybos nuostatai iš dalies taikomi tokiems kandidatams. Pavyzdžiui, III antraštinės dalies 1 skyrius, apimantis 27 ir 28 straipsnius, pavadintas „Priėmimas į darbą“, o III priedas pavadintas „Konkursai“. Kiekviename iš jų išsamiai reglamentuotas atitinkamas klausimas. KTĮS 3 skyriuje „Įdarbinimo sąlygos“ pateikiamos kai kurios iš esmės lygiavertės, tačiau apskritai bendresnio pobūdžio nuostatos dėl sutartininkų įdarbinimo. Nors nė vienoje iš šių nuostatų kalbos reikalavimai neaptariami, vis dėlto Reglamento Nr. 1 ir Tarnybos nuostatai kartais gali iš dalies sutapti.

95. Šią sutapimo galimybę vertėtų apsvarstyti šiek tiek išsamiau. Visų pirma, Reglamentas Nr. 1, mano nuomone, negali būti nebetaikomos asmeniui, kuris tampa Sąjungos pareigūnu ar tarnautoju, nuo tada, kai jis paskiriamas į pareigas. Taigi manau, kad 2 ir 3 straipsniai ir toliau bus taikomi pranešimams, kuriuos šis asmuo siunčia ir gauna *kaip privatus asmuo*. Be to, Sąjungos institucijos pagal nuostatų 6 straipsnį priimtos vidaus darbo tvarkos taisyklės gali turėti įtakos asmeniui po paskyrimo.

96. Vis dėlto akivaizdu, kad Reglamento Nr. 1 2 straipsnis nebus taikomas asmens, kuris vykdo savo profesinę veiklą, bendravimui su institucija, kai šis asmuo pradės eiti institucijoje savo pareigas kaip pareigūnas ar tarnautojas. Tokiam bendravimui, kiek tinkama ar taikytina, bus taikomi Tarnybos nuostatai.

60 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

61 Žr. šios išvados 74 punktą.

62 Žr. sprendimo 68 ir 69 punktus (išskirta mano).

97. Ar galima teigti, kaip buvo pažymėta per posėdį, kad ankstesniame etape, t. y. nuo tada, kai atitinkamas asmuo pateikia paraišką tapti pareigūnu arba tarnautoju, iš tiesų gali būti taikomas ne Reglamentas Nr. 1, o Tarnybos nuostatai?

98. Nemanau, kad taip yra šiuo atveju.

99. Reikia atsižvelgti į Reglamento Nr. 1 2 straipsnio tikslą. Ši nuostata taikoma dokumentams, t. y. rašytiniams pranešimams, o ne, pavyzdžiui, pokalbiams telefonu ar kitoms žodinio bendravimo formoms. Turi būti laikoma, kad dėl jų pobūdžio pranešimai raštu yra itin svarbūs asmeniui, kuris juos inicijuoja. Todėl labai svarbu, kad šios nuostatos reikšmė būtų aiški. Vertinant iš šios perspektyvos, gebėjimas bendrauti savo kalba yra itin svarbus. Kadangi kandidatas taip pat gali pageidauti aptarti ar užduoti klausimus raštu net ir po to, kai jis pateikė savo prašymą, nematau jokios priežasties, kodėl 2 straipsnyje numatyta privilegija neturėtų būti toliau jam taikoma po šio momento ir iki jo tarnybos pradžios.

100. Toks teiginys, mano nuomone, būtų labiau įtikinamas, jeigu Teisingumo Teismas pritartų mano tvirtinimui, kad „patenkinamą“ vairuotojų žinių lygį atspindi A2 lygis, o ne B2, kaip nustatyta kvietime teikti kandidatūras[63]. Vis dėlto svarbu pažymėti, jog nemanau, kad šis aspektas yra lemiamas nagrinėjamu atveju.

101. Kalbant bendrai, kai kuriais atvejais tai, kad Reglamentas Nr. 1 ir Tarnybos nuostatai iš dalies sutampa, gali turėti labai nedidelės arba neturėti jokios reikšmės. Ar iš tikrųjų reguliavimo priemonių atitinkamos nuostatos nesutampa, ar sutampa, nėra svarbu. Kitais atvejais abiejų taisyklių rinkinių taikymo rezultatas gali būti toks pats, nors būdas ir kitas. Tokia situacija buvo byloje *Italija / Komisija*[64], ir dėl pirmiau nurodytų priežasčių manau, kad taip yra ir šiuo atveju[65].

102. Ką daryti, jei paaiškėja, kad tos priemonės viena kitai prieštarauja? Manau, kad, atsižvelgiant į aiškią Teisingumo Teismas poziciją toje byloje, jog Reglamentas Nr. 1 *paprastai* taikomas kandidatams konkursų ir atrankos procedūrų metu[66], pirmiausia yra būtina, kiek įmanoma, aiškinti atitinkamas Tarnybos nuostatų nuostatas, atsižvelgiant į formuluotę ir Reglamento Nr. 1 tikslą, kad būtų pasiektas šia priemone numatytas rezultatas. Jeigu to padaryti neįmanoma, vis dėlto manau, kad pirmenybė turėtų būti skiriama nuostatai, kuri yra labiausiai ir faktiškai susijusi su nagrinėjama situacija. Jei Pareigūnų tarnybos nuostatuose nustatyta speciali tvarka, reglamentuojanti konkretų santykių tarp įstaigos ir kandidato į pareigūnus aspektą, šios tvarkos nuostatoms bus teikiama pirmenybė[67].

103. Dėl visų šių priežasčių manau, kad Ispanijos ieškinio pirmąjį pagrindą reikia pripažinti pagrįstu.

63 Žr. šios išvados 127 punktą.

64 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752. Žr. šios išvados 74 punktą.

65 Žr. šios išvados 75–83 punktus.

66 Žr. šios išvados 90 punktą.

67 Dėl išsamumo norėčiau pridurti, jog manau, kad tai turėtų būti laikoma bendrų aiškinimo taisyklių, o ne *lex specialis* taisyklių taikymu. Reglamento Nr. 1 taikymo sritis iš esmės skiriasi nuo Pareigūnų tarnybos nuostatų taikymo srities. Reglamente nustatytos taisyklės, kaip oficialiąsias kalbas turi vartoti institucijos ir kaip jos vartotinos jų viduje, taip pat kaip jos vartotinos bendraujant su Sąjungos piliečiais. Pareigūnų nuostatuose yra nemažai nuostatų, kuriose reglamentuoti ryšiai tarp šių institucijų ir jų pareigūnų bei tarnautojų. Teigimas, kad Pareigūnų nuostatai yra *lex specialis*, o reglamentas – *lex generalis* pastarųjų atžvilgiu, man neatrodo tinkamas. Alternatyvią nuomonę rasite mano kolegos M. Bobek išvados byloje *Komisija / Italija* C-621/16 P 144–151 punktuose.

Antrasis ieškinio pagrindas: KTĮS 82 straipsnio pažeidimas dėl reikalavimo kandidatams „patenkinamai“ mokėti kitą oficialiąją Europos Sąjungos kalbą, nors tai nėra būtina jų funkcijoms vykdyti, arba – papildomai – dėl to, kad nebūtina nustatyti B2 lygio reikalavimo

104. Šis ieškinio pagrindas visų pirma susijęs su tuo, kaip turi būti aiškinamas KTĮS 82 straipsnio 3 dalies e punktas, kuriame numatyta, kad darbuotojas gali būti įdarbintas tik su sąlyga, kad jis pateikia įrodymų, kad labai gerai moka vieną iš oficialiųjų kalbų ir „patenkinamai moka“ kitą iš šių kalbų, t. y. „tiek, kiek reikia jo pareigoms atlikti“.

105. Šis ieškinio pagrindas gali būti suskirstytas į dvi dalis. Pirma, Ispanija teigia, kad 82 straipsnio 3 dalies e punktas negali būti aiškinamas taip, kad antrosios kalbos reikalaujama visais atvejais. Antra, Ispanija teigia, kad net jei ši nuostata turi būti aiškinama kaip reikalaujanti antrosios kalbos visais atvejais arba jei ji turi būti suprantama kaip reikalaujanti antrosios kalbos tuo atveju, kai vykdoma aptariama atrankos procedūra, nėra būtina nustatyti B2 lygio reikalavimo. Žemesnis lygis būtų tinkamas.

106. Kalbant apie ieškinio pagrindo pirmą dalį, remiantis Ispanijos pozicija, 82 straipsnio 3 dalies e punktą reikia aiškinti taip, kad formuluotė „tiek, kiek reikia jo pareigoms atlikti“ reiškia, kad poreikis mokėti antrąją kalbą kyla tik tiek, kiek tokios kalbos žinios būtinos vykdant minėtas pareigas. Jos teigimu, šiuo atveju taip nėra, nes pagrindinė atrinktų kandidatų užduotis būtų vairavimas. Ji taip pat atkreipia dėmesį į kvietime teikti kandidatūras pateiktą nuorodą į A2 lygio kalbos žinias: tokio lygio turi būti kalbos, kitos nei kandidato paraiškoje nurodyta pirmoji ir antroji kalbos, žinios, o tai, jos nuomone, reiškia, kad anglų, prancūzų arba vokiečių kalbos žinios nebūtinai turi būti B2 lygio [68].

107. Atsakydamas į tai, Parlamentas teigia, kad Ispanija klaidingai aiškina 82 straipsnio 3 dalį ir kad mokėti antrąją kalbą iš tikrųjų reikalaujama.

108. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Tarnybos nuostatų 28 straipsnio f punktas (taikomas įdarbinant pareigūnus), KTĮS 12 straipsnio 2 dalies e punktas (taikomas laikiniesiems darbuotojams) ir KTĮS 82 straipsnio 3 dalies e punktas (taikomas sutartininkams) yra identiški. Nors Europos Parlamentas ir Taryba galėjo patvirtinti mažesnių reikalavimų ar kitokius standartus, susijusius su pastarosiomis dviem kategorijomis, akivaizdu, kad jie pasirinko to nedaryti.

109. Tiesa, esama skirtumų tarp kalbos reikalavimų, taikomų pirmajai kategorijai ir dviem kitoms kategorijoms, nes Tarnybos nuostatų 45 straipsnio 2 dalyje, kuri taikoma tik pareigūnams, nustatyta, kad pareigūnas „turi įrodyti, jog sugeba dirbti vartodamas trečiąją kalbą iš išvardytų [ESS] 55 straipsnio 1 dalyje“.

110. Tačiau nemanau, kad šią papildomą nuostatą reiktų aiškinti taip, kad nuostatos dėl kalbos žinių įdarbinimo procedūrose turi būti aiškinamos skirtingai, nelygu pareigūnas ar kitas tarnautojas. Atvirkščiai, suprantu ją kaip įtvirtinančią principą, kad visi institucijų įdarbinti asmenys, laikantis nustatytos politikos, turi mokėti bent dvi oficialiąsias kalbas. Iš esmės Tarnybos nuostatų 45 straipsnio 2 dalis negali būti taikoma kitiems tarnautojams, nes jiems netaikomos paaukštinimo taisyklės.

111. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad KTĮS 82 straipsnio 3 dalies e punktas, mano nuomone, turėtų būti aiškinamas taip, kad visi kandidatai, norintys dirbti institucijose kaip kiti tarnautojai, turi pateikti įrodymą, kad moka bent dvi oficialiąsias kalbas. Šios nuostatos negalima aiškinti taip, kad antrosios kalbos reikalavimas taikomas tik tais atvejais, kai galima įrodyti, kad tokios žinios yra būtinos jo kandidato pareigoms atlikti. Todėl Ispanijos argumentai šiuo klausimu turi būti atmesti.

68 VII skirsnio 10 punktas.

112. Kalbant apie Ispanijos argumentus dėl kvietime teikti kandidatūras pateiktos nuorodos dėl kandidatų kitos oficialiosios kalbos A2 lygio žinių, sunku suprasti, ką tiksliai turi omenyje ši valstybė narė. Vis dėlto esu linkusi pritarti Parlamentui, kad tokia pozicija grindžiama klaidingu kvietimo aiškinimu; tame kvietime nurodyta tik tai, kad A2 lygiu vieną arba daugiau kitų oficialiųjų kalbų mokančių kandidatų kalbos žinios gali būti patikrintos. Tai nėra bandymas dar vienu aspektu papildyti kalbos reikalavimus, kuriuos turi įvykdyti kiekvienas kandidatas.

113. Dėl visų šių priežasčių manau, kad šio ieškinio pagrindo pirma dalis negali būti pripažinta pagrįsta.

114. Šio ieškinio pagrindo antroje dalyje Ispanija teigia, kad, nors gali reikalauti mokėti antrą oficialiąją kalbą, B2 lygis nustatytas savavališkai ir jo negalima pateisinti. Atsižvelgiant į užduotis, kurias turės atlikti įdarbinti vairuotojai, išvardytas kvietime teikti kandidatūras II skirsnyje pateiktame sąraše, bet koks pateisinimas tarnybos interesais turi būti objektyviai pagrįstas. Šiuo atveju norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad KTĮS 80 straipsnio 2 dalyje nurodytos I pareigų grupės darbuotojų užduotys labai skiriasi nuo kitų pareigų grupėms numatytų užduočių.

115. Parlamentas tvirtina, kad B2 – tai lygis, kuris tradiciškai buvo laikomas reiškiantis „patenkinamas žinias“; ir tokiu juo remiamasi per konkursus ir kitas atrankos procedūras. Šis lygis, be kita ko, atitinka tarnybos poreikius, nes konkursą laimėjusių kandidatų užduočių neturėtų sudaryti vien nurodytosios kvietime teikti kandidatūras, kuriame pateiktas sąrašas yra orientacinis, o ne baigtinis [69].

116. Šios ieškinio pagrindo dalies analizę reikėtų pradėti išsiaiškinant, kaip teisingai suprasti žodžių junginį „patenkinamai moka kitą Sąjungos kalbą tiek, kiek reikia jo pareigoms atlikti“, nurodytą KTĮS 82 straipsnio 3 dalies e punkte.

117. Man atrodo, reikia atmesti Parlamento argumentą, kad B2 lygis (iš esmės) visai tinkamas, nes jis atitinka „tradicinį“ žodžio „patenkinamas“ aiškinimą.

118. Pirma, pabrėžiant vieną žodį („patenkinamas“) neatsižvelgiama į likusią nuostatos dalį, pagal kurią kandidatas turi įrodyti, kad žinios būtinos „tiek, kiek reikia jo pareigoms atlikti“. Dėl savo pobūdžio užduotys, kurias turės atlikti per vieną atrankos procedūrą atrinkti kandidatai, gali gerokai skirtis nuo tų, kurios nurodomos per kitą atrankos procedūrą. Taigi logiška, kad reikalavimas negali būti visais atvejais vienodas.

119. Antra, Parlamento argumentas būtų labiau įtikinamas, jei žodis „patenkinamas“ būtų susietas su Bendra Europos kalbų mokėjimo orientacine sistema [70]. Bet taip nėra. Pagal šią sistemą žinių lygiai yra suskirstyti į tris pagrindines grupes, t. y. „pradedantis vartotojas“ (A lygis), „savarankiškas vartotojas“ (B lygis) ir „geras vartotojas“ (C lygis). Jie atitinka objektyvų vertinimą. „Patenkinamai“, priešingai, yra subjektyvus vertinimas. Tam, kad būtų galima suprasti šio žodžio reikšmę, ją reikia susieti su priemone, kuri gali būti įvertinta. Manau, kad rodiklis yra poreikiai atliekant tam tikrą darbą. Vienas universalus kriterijus visiškai netinka šiomis aplinkybėmis.

120. Kalbant apie Parlamento argumentą, kad B2 lygio reikalavimo nustatymas bet kuriuo atveju gali būti pateisinamas tarnybos interesais, reikia pažymėti, kad iš tikrųjų Teisingumo Teismas pripažino, jog šie interesai gali pateisinti tai, kas kitu atveju prilygtų diskriminacijai dėl kalbos. Vis dėlto Teisingumo Teismas nusprendė, kad šie tarnybos interesai turi būti objektyviai pateisinti, o

69 Žr. šios išvados 25 punktą.

70 Žr. šios išvados 45 ir paskesnius punktus.

reikalaujamas kalbų mokėjimo lygis turi atitikti realius tarnybos poreikius [71]. Šiuo klausimu jis nusprendė, kad skirtingas požiūris neturi viršyti to, kas būtina tikslui pasiekti, ir kad institucijos turi rasti pusiausvyrą tarp teisėto tikslo, pateisinančio atitinkamą apribojimą, ir tikslo nustatyti kandidatus, kurių gebėjimai yra aukščiausio lygio [72].

121. Kiek tai susiję su klausimu, ar teisėtas tikslas egzistuoja, jau padariau išvadą, kad kandidatai turi pateikti antrosios oficialiosios kalbos mokėjimo įrodymų [73]. Man neatrodo neproporcinga siekti įvertinti šias žinias atsižvelgiant į pripažintą kriterijų. Vis dėlto tai nereiškia, kad pats reikalavimas yra proporcingas, ir manau, kad Parlamentas privalo pateikti įrodymus, pagrindžiančius jo argumentą, kad B2 lygis gali būti pateisinamas. Šiomis aplinkybėmis, kaip teisingai pažymi Ispanija, atrinktų kandidatų pagrindinė užduotis yra vairavimas, t. y. jie turi būti *kvalifikuoti, profesionalūs vairuotojai*. Galima pagrįstai pažymėti, kad tokiomis aplinkybėmis reikalavimas, kad šie kandidatai taip pat būtų skyrę daug valandų tam, kad įgytų B2 lygio kalbos mokėjimo įrodymą, kai šis valandų skaičius gali viršyti profesionalaus vairavimo mokymuisi skirtas valandas bent tris kartus [74], gali atrodyti, švelniai tariant, keistokas. Be to, reikalavimui, kad asmuo, kuris galėtų būti įdarbintas institucijoje ir gautų I pareigų grupės lygmens atlyginimą, mokėtų už kalbos kursus, kad įgytų B2 lygį, reikalingas ypatingas pateisinimas [75].

122. Kokias funkcijas samdomi vairuotojai turės atlikti? Kvietimo teikti kandidatūras II dalyje pateiktame sąraše akcentuojami darbo aspektai, susiję su vairavimu, ir užduotys, labai glaudžiai susijusios su vairavimu. Kai kurios užduotys, pavyzdžiui, prekių, dokumentų ir pašto gabenimas ir transporto priemonės pakrovimas ir iškrovimas, nereikalaus daug bendravimo su žmonėmis, o galbūt iš viso nereiks su jais bendrauti [76]. Kitos užduotys, pavyzdžiui, transporto paslaugų teikimas svarbiems asmenims bei pareigūnams ir kitiems darbuotojams, taip pat transporto paslaugų teikimas lankytojams, gali pareikalauti tam tikrų gebėjimų bendrauti. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad šios užduotys turėtų būti vykdomos „daugiausia Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre, taip pat kitose valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse“.

123. Vis dėlto Parlamentas teigia, kad nepakanka remtis kvietime teikti kandidatūras pateiktame sąraše nurodytomis funkcijomis siekiant iki galo suprasti užduotis, kurias teks atlikti. Šis sąrašas tik orientacinis. Visų pirma, vairuotojams gali prireikti pasisveikinti su keleiviais ir atsakyti į jų klausimus. Jie taip pat turi gebėti suprasti savo vadovybės nurodymus ir bendrauti su išorės institucijomis, t. y. policija ir muitinės pareigūnais.

124. Šiuo klausimu norėčiau pateikti dvi pastabas. Pirma, jeigu Parlamentas mano, kad konkreti užduotis yra reikšminga atsižvelgiant į pareigų pobūdį, galima pagrįstai tikėtis, kad tai turėjo būti nurodyta sudarant sąrašą, kaip tai nurodyta kvietimo teikti kandidatūras II skirsnyje. Parlamentas negali vien nurodyti, kad, kadangi sąrašas nėra išsamus, visai natūralu, kad kandidatams gali būti patikėtos ir kitos užduotys. Kandidatai gali teisėtai tikėtis, kad jie gali remtis informacija, pateikta kvietime pareikšti susidomėjimą, kad galėtų nuspręsti, ar pateikti paraišką dalyvauti atrankos procedūroje [77].

71 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 88 punktas.

72 Šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 93 ir 94 punktus.

73 Žr. šios išvados 110 punktą.

74 Žr. šios išvados 46 ir 47 punktus.

75 Dabartiniai sutartininkų atlyginimo dydžiai pateikiami adresu https://epso.europa.eu/help/faq/2228_en.

76 Kiek šios pareigos faktiškai turi būti atliekamos atitinkamų vairuotojų. Žr. šios išvados 141 punktą.

77 Pagal analogiją žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 92 punktą.

125. Tačiau taip pat negalima reikalauti, kad sąraše, prieš kurį parašyta „orientacinis“, būtų nurodyti visi numatytų užduočių aspektai. Tikimasi, kad kandidatai turėtų suprasti, jog gali būti ir kitų užduočių, kurios papildo išvardytąsias. Šiuo atžvilgiu būtų pagrįsta tikėtis, kad, pavyzdžiui, veždamas keleivius vairuotojas turėtų gebėti su jais bendrauti, kad šis vairuotojas turėtų būti pajėgus bendrauti su policijos pareigūnu, kuris sustabdo automobilį kelionės metu. Todėl kyla klausimas, kokio kalbos žinių lygio gali būti pagrįstai reikalaujama šiais tikslais.

126. Dėl vidaus bendravimo reikia pažymėti, kad I pareigų grupei priskiriamos užduotys, išvardytos KTĮS 80 straipsnyje, leidžia įsivaizduoti, kaip tos pareigų grupės nariai turėtų atlikti savo vaidmenį administracijoje. Šios užduotys apima „fizinį darbą ir administracinio aptarnavimo užduotis, atliekamas prižiūrint pareigūnams ar laikiniesiems darbuotojams“. Atsižvelgiant į tai, labai sunku suprasti, kad B2 lygis – „geba suprasti sudėtingų tekstų tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis temomis pagrindines mintis <…>“ – yra objektyviai reikalingas vykdant minėtą veiklą. Labiau tikėtina, kad A2 lygis – „geba suprasti sakinius ir dažnai vartojamus posakius, susijusius su svarbiausiomis gyvenimo sritimis <…>“ – būtų tinkamesnis kriterijus.

127. Kalbant apie bendravimą su išorės subjektais, pavyzdžiui, šios išvados 122 punkte nurodytais keleiviais, policija ir muitinės pareigūnais, verta prisiminti, kad klausimas, kurį reikia išspręsti ir kuris susijęs su proporcingumo reikalavimu, yra, ar šis reikalavimas yra tinkamas ir būtinas. Nors vairuotojo darbe gali pasitaikyti tokių atvejų, kai B2 arba aukštesnio lygio žinios, jei perduodama informacija iš tiesų sudėtinga, *praktiškai* gali būti naudingos, tai nereiškia, kad šis lygis yra „būtinas“. Atsižvelgiant į tai, man atrodo, kad A2 gali būti tinkamas ir reikiamas lygis ir tokiomis aplinkybėmis.

128. Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad Ispanijos ieškinio antrojo pagrindo antrą dalį reikia pripažinti pagrįsta.

Trečiasis ir ketvirtasis ieškinio pagrindas: Reglamento Nr. 1 1 ir 6 straipsnių, Chartijos 22 straipsnio, Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 1 ir 6 dalių ir KTĮS 82 straipsnio pažeidimas dėl antrosios kalbos pasirinkimo apribojimo trimis kalbomis per atrankos procedūrą (trečiasis ieškinio pagrindas) ir dėl galimybės kaip antrąją kalbą pasirinkti tik anglų, prancūzų ar vokiečių kalbą (ketvirtasis ieškinio pagrindas)

129. Šiais dviem ieškinio pagrindais, kuriuos geriausia nagrinėti kartu, Ispanija iš esmės tvirtina, kad nėra jokio teisinio pagrindo, kad kvietime teikti kandidatūras antrosios kalbos pasirinkimas būtų ribojamas trimis kalbomis, ir kad bet kuriuo atveju toks pasirinkimas tik iš anglų, prancūzų ir vokiečių kalbos yra nepagrįstas. Ji teigia, kad nėra jokio teisėto tikslo, kuris pateisintų tokį ribojimą: net jeigu būtų preziumuojama, kad toks tikslas yra, reikalavimas buvo neproporcingas, ir neatsižvelgta į poreikį atrinkti tinkamiausius kandidatus.

130. Nors Parlamentas pripažįsta, jog bet koks argumentas, pagrįstas tarnybos interesais, turi būti objektyviai pagrįstas ir proporcingas, jis teigia, kad poreikis, jog kandidatai galėtų iš karto dirbti, ir yra toks pateisinimas. Kadangi, kaip aiškiai nurodyta kvietime teikti kandidatūras, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbos yra dažniausiai vartojamos Parlamento vidaus ir išorės komunikacijai ir byloms nagrinėti, šis reikalavimas yra pateisinamas remiantis statistika, kaip nurodyta IV skirsnio C dalyje. Buvo palyginti tarnybos interesai ir kandidatų poreikiai bei gebėjimai, kadangi reikėjo užtikrinti, kad kandidatai gerai mokėtų bent vieną iš šių kalbų. Kandidatams taikomas reikalavimas sugebėti iš karto dirbti labai svarbus sutartininkų atveju, nes jie įdarbinami tik ribotam laikui.

131. Ispanija trečiąjį ir ketvirtąjį ieškinio pagrindus grindžia: i) Reglamentu Nr. 1, ii) Chartija ir iii) Tarnybos nuostatais bei KTĮS. Ispanija iš esmės teigia, kad tariamai diskriminuojama dėl kalbos. Tokia diskriminacija, jei būtų nustatyta, kiltų dėl reikalavimų, grindžiamų dalyvių padėtimi kaip sutartininkų nuo jų įdarbinimo. Todėl, mano nuomone, pagrindinis klausimas, kuris keliamas nurodant šiuos ieškinio pagrindus, yra diskriminacijai taikomos teisės normos, įtvirtintos Chartijoje, ir – dar svarbiau – tos, kurios konkrečiai numatytos KTĮS 80 straipsnio 4 dalyje. Todėl toliau analizuosiu būtent šį klausimą.

– *Teisėto tikslo nebuvimas*

132. Kaip jau minėjau šioje išvadoje, Tarnybos nuostatuose ir KTĮS numatytas reikalavimas pareigūnams ir kitiems darbuotojams mokėti dvi oficialiąsias kalbas yra politinis pasirinkimas [78]. Nėra parengiamųjų darbų, kurie paaiškintų tokios politikos pagrindą. Vis dėlto, mano nuomone, tokį pasirinkimą geriausiai paaiškina Tarnybos nuostatų priėmimo 1962 m. aplinkybės. Svarbu turėti omenyje tai, kad tuo metu buvo keturios oficialiosios kalbos; iš jų prancūzų kalba buvo vartojama trijose iš šešių pirmųjų valstybių narių kaip vienintelė kalba arba kaip viena iš kalbų. Atsižvelgiant į tai, nesunku suprasti, kad nuostatų rengėjai galėjo siekti išvengti padėties, kai institucijose būtų daugiausia kalbama prancūziškai, nes dauguma jų pareigūnų ar tarnautojų kalba tik prancūzų kalba. Todėl reikėjo pareikalauti mokėti kitą kalbą [79]. Todėl toks požiūris galėtų būti vertinamas kaip visa apimantis, o ne išimtinis.

133. Taip pat norėčiau priminti, kaip jau nurodžiau [80], Teisingumo Teismo pastabą, kad nė viena institucija nepasinaudojo Reglamento Nr. 1 6 straipsnyje suteikta galimybe savo vidaus darbo tvarkos taisyklėse nustatyti išsamias oficialiųjų kalbų vartojimo taisykles. Tarnybos nuostatuose ir KTĮS nieko nenumatyta: kitaip tariant, juose nurodyti aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant sumažinti kalbų pasirinkimą. Atitinkamai nėra jokių aiškių kriterijų, kurie leistų antrosios kalbos pasirinkimą apriboti kvietime nurodytomis trimis kalbomis ar kitomis oficialiosiomis kalbomis [81].

134. Vis dėlto Teisingumo Teismas labai aiškiai pripažino, kad tokios rūšies apribojimai, kaip antai nurodytieji kvietime teikti kandidatūras, *gali būti* pateisinami tam tikrais atvejais. Konkrečiai tariant, jis nusprendė, kad tarnybos interesai gali būti teisėtas tikslas, kaip jis suprantamas pagal Tarnybos nuostatų 1d straipsnio 6 dalį, pagal kurią leidžiamas absoliutaus diskriminacijos dėl, pirmiausia, kalbos draudimo, įtvirtinto to paties straipsnio 1 dalyje, ribojimas. Vis dėlto svarbu, kad būtų pateiktas objektyvus pateisinimas ir kad ribojimai būtų proporcingi [82]. Todėl kyla klausimas, ar šiais ribojimais galima pagrįstai remtis nagrinėjamu atveju.

135. Klausimus, susijusius su proporcingumu, toliau nagrinėsiu išsamiau [83]. Čia tik priminsiu, kad tiek, kiek tai susiję su šiuo klausimu ir tuo, ar buvo pateiktas objektyvus pateisinimas, būtent Parlamentas turi įrodyti šiuos įvairius aspektus, nes jis yra šalis, siekianti pateisinti nukrypimą nuo bendrojo diskriminacijos draudimo principo. Todėl reikia nustatyti, ar kvietimo teikti kandidatūras IV skirsnio C dalyje Parlamento pateikti motyvai gali būti pagrįsti.

136. Atsižvelgiant į tai, Parlamentas ypač pabrėžia poreikį, kad įdarbinti kandidatai iš karto sugebėtų dirbti. Savo atsiliepime į ieškinį jis nurodo, kad šis poreikis yra ypač svarbus atsižvelgiant į ribotą laikotarpį, kuriam sutartininkai, pavyzdžiui, vairuotojai, yra įdarbinami.

78 Žr. šios išvados 110 punktą.

79 Panašiais argumentais galėtų būti grindžiama Tarnybos nuostatų 27 straipsnio nuostata „pareigybės nerezervuojamos nė vienos valstybės narės piliečiams“.

80 Žr. šios išvados 40 punktą.

81 Žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 83 ir 85 punktus.

82 Šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 87 ir 88 punktus.

83 Žr. šios išvados 144–150 punktus.

137. Mano manymu, toks argumentas grindžiamas iš esmės klaidingu supratimu. Jau nurodžiau, kad personalas, kaip antai vairuotojai, nebegali būti įdarbintas kaip pareigūnai, nes Tarnybos nuostatai tą draudžia. Dėl to jie turi būti įprastai įdarbinti kaip sutartininkai pagal KTĮS 3a straipsnį [84]. Iš KTĮS 85 straipsnio 1 dalies matyti, kad pasibaigus pirmajam sutarties pratęsimui toliau darbuotojai turi būti įdarbinami *neapibrėžtos trukmės laikotarpiui*. Šiuo atžvilgiu jie prilyginami pareigūnams, kurių tarnyba gali nutrūkti tik dėl priežasčių, išvardytų Tarnybos nuostatų 47 straipsnyje, iš kurių pagrindinės – atsistatydinimas arba išėjimas į pensiją. Tie vairuotojai *nėra* įdarbinami kaip sutartininkai pagal KTĮS 3b straipsnį, kurių įdarbinimas yra apribotas pagal 88 straipsnį ne ilgesniu kaip šešerių metų arba daugeliu atveju trumpesniu laikotarpiu. Todėl visiškai neteisinga teigti, kad aptariami vairuotojai būtinai įdarbinami tik trumpam laikotarpiui [85]. Taigi Parlamento argumentas neatitinka tikrovės.

138. Net jeigu darytume prielaidą, kad reikalavimas sugebėti iš karto dirbti taikomas visiems institucijų įdarbinamiems asmenims, nesvarbu, koks yra jų pareigų pobūdis, verta išsiaiškinti, ką iš tiesų šis posakis reiškia. Man atrodo natūralu, kad Sąjungos institucija, kaip ir bet kuris kitas darbdavys, nori samdyti darbuotojus, kurie iš karto galėtų pradėti dirbti. Tačiau tai nereiškia, kad, pavyzdžiui, asmenys, kurie gali būti įdarbinami neapibrėžtos trukmės laikotarpiui, turi būti pajėgūs vykdyti visas su jų pareigomis susijusias užduotis jau pirmąją darbo dieną. Mokymai gali būti ir dažnai yra užtikrinami siekiant sudaryti sąlygas, kad naujai įdarbinti asmenys galėtų dirbti reikalingu lygmeniu visais su jų pozicija susijusiais aspektais.

139. Dėl kvietimo teikti kandidatūras IV skirsnio C dalyje nurodytų trijų kalbų Parlamentas pateikia statistinius duomenis, pagrįstus kalbų žiniomis, kurias nurodė darbuotojai savo metinėse vertinimo ataskaitose, iš kurių matyti, kad 92 % darbuotojų „patenkinamai moka“ anglų kalbą, 84 % – prancūzų k. ir 56 % – vokiečių kalbą. Nors pridedamame tekste aiškiai nenurodyta, galima daryti prielaidą, kad šie duomenys iš esmės susiję su vidaus komunikacija. Kiek tai susiję su konkrečių pareigų atlikimu, Parlamentas teigia, kad įdarbintų vairuotojų „pagrindinė užduotis“ yra vežti Europos Parlamento narius. Remiantis 2014 m. jų nurodytais duomenimis, 97 % suprato anglų kalbą, 61 % – prancūzų kalbą ir 37 % vokiečių kalbą. Remdamasis tuo Parlamentas teigia, kad pasirinkimas iš trijų kalbų gali būti paaiškinamas „poreikiu, kad vairuotojai bendrautų su EP nariais kalba, kurią jie supranta“. Kiek tai susiję su diplomatinio korpuso nariais ir kitais svarbiais asmenimis, Europos Parlamentas teigia, kad anglų kalba yra dažniausiai vartojama kalba. Jis priduria, kad prancūzų kalba yra dažniausiai vartojama kalba Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre, vokiečių kalbai taip pat tenka svarbus vaidmuo antrajame iš šių miestų.

140. Sunkumas, su kuriuo susiduriu nagrinėdama Parlamento argumentus šiuo klausimu, yra tas, kad jiems trūksta nuoseklumo. Kalbant apie anglų kalbos vartojimą vidaus komunikacijai, reikėtų pažymėti, kad skaičius 92 % yra toks artimas skaičiui 100 %, kad praktiškai tai neturi reikšmingo skirtumo. Tą patį būtų galima pasakyti ir apie prancūzų kalbą – 84 %, nors skaičius yra mažesnis. Vis dėlto to paties negalima pasakyti apie vokiečių kalbą – 56 %. Jei kandidatas, kurio antroji kalba yra vokiečių, būtų įdarbintas, beveik pusė jo kolegų rizikuotų netekti galimybės su juo bendrauti [86]. Todėl negalima tvirtinti, kad, pasirinkdamas vieną iš trijų minėtų kalbų, atrinktas kandidatas galėtų būti tikras, kad galės bendrauti su savo bendradarbiais.

141. Kiek tai susiję su konkrečiomis užduotimis, kurias turėtų atlikti aptariami vairuotojai, Parlamentas teismo posėdyje aiškiai nurodė, jog, nepaisant to, kas nurodyta užduočių sąraše, pateiktame kvietimo teikti kandidatūras II skirsnyje, iš tikrųjų iš jų neturėtų būti reikalaujama vežti pašto, nes tai kitų Parlamento tarnybų atsakomybė [87]. Paklausus, ar įrašas „administracinis ir logistinis pagalbinis darbas“

84 Žr. šios išvados 52 punktą. Kvietimo teikti kandidatūras IX skirsnyje patvirtinama, kad darbuotojai būtų įdarbinti pagal šią nuostatą.

85 Iš tiesų, tai matyti iš kvietimo teikti kandidatūras IX skirsnio, kuriame daroma nuoroda į antrąjį sutarties pratęsimą neribotam laikotarpiui.

86 Nebent, žinoma, jie gali tai padaryti naudodamiesi savo pirmąja kalba.

87 Per posėdį Parlamentas pripažino, kad vairuotojų užduočių sąrašas buvo, kaip jis pavadino, „bendro pobūdžio“.

reiškia, kad jie turėtų atlikti administracines funkcijas, Parlamentas nurodė, kad neturėtų, o jei jų būtų to paprašyta, tai atsitiktų tik labai retai [88]. Atsakydamas į klausimą, kodėl negalima būtų reikalauti mokėti nyderlandų kalbos kaip vienos iš nagrinėjamų kalbų, nes tai akivaizdžiai būtų suderinama su atliekamomis užduotimis daugiausia Briuselyje [89], Parlamentas negalėto pateikti naudingo atsakymo.

142. Kalbant apie išorinį bendravimą, atrodo, kad atsižvelgiant į tai, ką Parlamentas vadina vairuotojų „pagrindine užduotimi“, t. y. Parlamento narių vežimą, tų narių, deklaruojančių, kad moka anglų kalbą, kuri taip pat vertinama kaip labiausiai tinkama kalba bendravimui su lankytojais, skaičius yra labai didelis, t. y. 97 %. Prancūzų kalbą, kuri gali būti vertinama kaip naudinga, tačiau jokiu būdu negalint garantuoti bendravimo, teigia mokantys – 61 % Parlamento narių, o vokiečių kalbą – 37 %, tai reiškia, kad 63 % keleivių nebūtų suprasti. Todėl kalbų reikalavimas tampa beprasmiu.

143. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, nors tikslas gali būti teisėtas, atsižvelgiant į tarnybos interesus, mano nuomone, jis neturi jokio objektyvaus pateisinimo. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad apribojimas būtų realiai pateisinamas, o šio aspekto, man atrodo, akivaizdžiai trūksta.

– Proporcingumo principas

144. Kaip jau nurodžiau nagrinėdama antrąjį pagrindą, nustatant, ar reikalavimas yra tinkamas, būtina atsižvelgti į nagrinėjamos darbo vietos poreikius [90]. Mano nuomone, tas pats principas galioja ir kalbant apie trečiąjį pagrindą. Kadangi jau nusprendžiau, kad nebuvo objektyvaus pateisinimo kvietime teikti kandidatūras riboti kalbų pasirinkimą, iš esmės nebūtina nagrinėti proporcingumo klausimo. Vis dėlto dėl išsamumo trumpai jį aptarsiu toliau.

145. Tai darysiu remdamasi dviem Teisingumo Teismo sprendimo *Italija / Komisija* punktais [91].

146. Pirma, šio sprendimo 94 punkte Teisingumo Teismas, atsižvelgęs į Tarnybos nuostatų 27 straipsnyje nustatytus reikalavimus, kad įstaigos turėtų užtikrinti, kad jose „dirbtų gabiausi, našiausi ir principingiausi pareigūnai“, nusprendė, kad šios institucijos turi rasti pusiausvyrą tarp teisėto tikslo, pateisinančio konkursų kalbų skaičiaus apribojimą, ir tikslo nustatyti kandidatus, kurių gebėjimai yra aukščiausio lygio.

147. Šiuo klausimu Parlamentas teigia, kad, kadangi pareiga atrinkti aukščiausio lygio gebėjimų asmenis yra susijusi tik su pareigūnais ir laikinaisiais darbuotojais [92], aukšto lygio kandidatų į sutartininkus atranka nėra aktualus klausimas.

148. Manau, kad tai negali būti teisinga. Jei KTĮS neužsimenama apie sutartininkus, taip yra todėl, kad jie turi pripažinti, kad gali būti atvejų, kai šiems darbuotojams reikia nedelsiant atlikti užduotis pagal trumpalaikes sutartis ir kai kyla klausimas, „ar gali šis asmuo atlikti šį darbą“, o ne „ar šis asmuo yra vienas iš žmonių, kurie gali geriausiai atlikti šį darbą“. Turi būti tam tikras lankstumas. Tai negali reikšti, kad reikalavimo ieškoti aukšto lygio darbuotojų tam tikra prasme turi būti nepaisoma visais

88 Atsižvelgiant į tai, ką Parlamentas atsikirsdamas įvardijo kaip „bylų nagrinėjimas [angl. k. „handling of cases]“, situacija kalbiniu požiūriu yra keista. Ši sąvoka buvo naudojama EPSO standartinės formos paaiškinime dėl antrosios kalbos reikalavimų tam tikruose pranešimuose apie konkursus. Galima sakyti, kad ji yra reikšminga, pvz., kai siekiama įdarbinti administratorius. Kvietimo teikti kandidatūras versijoje anglų k. šie žodžiai buvo pašalinti ir buvo pakeisti – galima daryti prielaidą, apgalvotai – žodžiais „kasdienis darbas“. Tikėtina, kad tai buvo padaryti remiantis tuo, kad užduotys, kurias vairuotojai turėtų vykdyti, įprastai neapima (arba visiškai neapima) bylų nagrinėjimo. Vis dėlto to nebuvo padaryta šio teksto versijose prancūzų ar vokiečių kalbomis: jose buvo nurodyta „bylų nagrinėjimas“ (atitinkamai, „traitement des dossiers“ ir „Bearbeitung von Akten“). Taigi visiškai neaišku, ką Parlamentas turėjo omenyje. Man atrodo, kad i) iš tiesų mažiausiai tikėtina, kad bylų nagrinėjimas būtų priskirtas prie įprastų vairuotojo užduočių ir ii) anglų kalbos versijoje vartojama formuluotė „kasdieniame darbe“ iš tikrųjų neturi realios vertės, kadangi klausimai susiję su visomis kalbomis, kurių konkurso laimėtojams galėtų prireikti vykdant savo pareigas, o šie aspektai jau yra nurodyti tekste nurodant vidaus ir išorės komunikaciją.

89 Žr. kvietimo teikti kandidatūras I skirsnį.

90 Žr. šios išvados 119 punktą.

91 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

92 Žr. atitinkamai Tarnybos nuostatų 27 straipsnį ir KTĮS 12 straipsnio 1 dalį.

atvejais, susijusiais su tokiais darbuotojais. Nebent susiklostytų kitokios aplinkybės, institucijos turėtų (taip pat kaip ir bet kuris kitas darbdavys) siekti įdarbinti aukščiausio lygio gebėjimų personalą darbui atlikti, kaip ir tuo atveju, jei būtų ieškoma aukščiausio lygio našumo ir principingumo darbuotojų. Man tai atrodo savaime suprantama.

149. Antra, to paties sprendimo 96 ir 97 punktuose Teisingumo Teismas pirmiausia atkreipė dėmesį į tai, kad kalbos yra, aptariant institucijų pareigūnų klausimą, tai, kas buvo pavadinta „esminiu [jų] karjeros kriterijumi“, ir kad trečiosios kalbos žinios yra susijusios su jų paaukštinimu. Jis pripažino, kad institucijos turi rasti pusiausvyrą tarp teisėto tikslo, nurodyto šios išvados 146 punkte, ir galimybių pareigūnams, įdarbintiems institucijose, mokytis kalbų, kurios būtinos dėl tarnybos interesų.

150. Tokie argumentai negali būti taikomi šioje byloje, nes sutartininkai negali būti paaukštinti. Vis dėlto tai nekeičia esminio klausimo, t. y. kad, svarstant, ar *būtina* nustatyti kalbos mokėjimo reikalavimą, kaip antai nagrinėjamą šioje byloje, institucijos turėtų visada atsižvelgti į tai, kad galima jų įdarbintiems darbuotojams užtikrinti kalbų mokymą, kad jie galėtų išmokti naują kalbą arba tobulinti kalbos žinias. Šioje byloje nėra jokių požymių, kad Parlamentas būtų nagrinėjęs klausimą šiuo aspektu.

– *Tarpinė išvada dėl ieškinio trečiojo ir ketvirtojo pagrindų*

151. Ieškinio trečiojo pagrindo esmė yra Ispanijos argumentas, kad kvietime teikti kandidatūras apribodamas antrosios kalbos pasirinkimą Parlamentas pažeidė Sąjungos teisę ir būtent diskriminacijos dėl kalbos draudimo taisyklę. Jei apribojimas būtų buvęs ne toks griežtas, būtų buvę galima į leistinų antrųjų kalbų sąrašą įtraukti, pavyzdžiui, ispanų kalbą.

152. Vis dėlto, kaip jau nurodžiau, aišku, kad tokia institucija, kaip Parlamentas, *gali* taikyti apribojimus šiuo klausimu su sąlyga, kad yra objektyvus pateisinimas ir laikomasi proporcingumo principo [93]. Reikalavimai, kuriuos šie apribojimai atspindėjo šiuo atveju, arba, tiksliau tariant, Ispanijos argumentai, kad jų nebuvo laikomasi kvietime teikti kandidatūras, yra ieškinio ketvirtojo pagrindo dalykas.

153. Kadangi trečiuoju pagrindu Ispanija siekia įtraukti papildomus elementus, mano nuomone, Teisingumo Teismas nėra kompetentingas tai padaryti. Ieškinys pareikštas pagal SESV 263 straipsnį. Ši nuostata suteikia Teisingumo Teismui jurisdikciją „prižiūrėti aktų teisėtumą“, be kita ko, Parlamento, kai tokie aktai gali turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims. Nors ir jeigu kvietimas teikti kandidatūras būtų likęs galioti, jeigu antrosios kalbos pasirinkimas būtų buvęs platesnis (ar, iš tikrųjų, siauresnis), tai nėra klausimas, dėl kurio Teisingumo Teismas gali spėlioti, taigi nėra klausimas, dėl kurio galima priimti sprendimą [94].

154. Todėl manau, kad trečiasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

155. Atvirkščiai, dėl visų šios išvados 132–150 punktuose nurodytų priežasčių, manau, kad ketvirtasis ieškinio pagrindas yra priimtinas.

Ieškinio reikalavimų apimtis

156. Ispanija prašo ne tik panaikinti kvietimą teikti kandidatūras, bet ir konkurso laimėtojų duomenų bazę, sudarytą pagal VIII skirsnį. Ji atkreipia dėmesį į tai, kad įtraukimas į duomenų bazę nėra įdarbinimo garantas ir kad dėl to nėra teisėtų lūkesčių principo pažeidimo, jei ji būtų panaikinta. Jeigu duomenų bazė nebūtų panaikinta, kvietimo teikti kandidatūras neteisėtumas išliktų, potencialiai neribotą laiką.

93 Žr. šios išvados 134 punktą.

94 Žr. šios išvados 169 punktą.

157. Parlamentas teigia, kad kandidatų, kurių vardai ir pavardės buvo įtraukti į duomenų bazę, teisės iš tiesų yra saugomos pagal minėtą principą, tai yra pozicija, kuri, kaip jis tvirtina, įtvirtinta Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo jurisprudencijoje.

158. Tiesa, kad Sprendime *Italija / Komisija* Teisingumo Teismas nusprendė, kad konkursuose dalyvavusių kandidatų teisėti lūkesčiai toje byloje reiškė, jog konkursų rezultatai neturėtų būti ginčytini [95]. Todėl jis pripažino pranešimus apie konkursus negaliojančiais, bet rezultatai nebuvo panaikinti.

159. Bendrasis Teismas padarė tą patį keliuose vėliau priimtuose sprendimuose [96].

160. Viename iš ankstesnių savo sprendimų [97] Bendrasis Teismas analizavo kandidatų padėtį nagrinėjamame konkurse. Jis atkreipė dėmesį visų pirma į tai, kiek daug jie įdėjo pastangų rengdamiesi konkursui pagal skelbimą, kuris, kaip jie manė, buvo galiojantis. Tai, kad praėjus daug laiko nuo konkurso pabaigos, priėmus sprendimą kitoje, bet panašioje byloje, paaiškėjo, kad šis skelbimas yra neteisėtas, negalėjo pažeisti jų teisėtų lūkesčių [98].

161. Iš dalies pritariu Bendrojo Teismo pozicijai toje byloje. Vis dėlto man atrodo, kad svarbiausia yra tai, kad toje byloje išdėstyta pozicija buvo priimta praėjus mažiau nei metams nuo Teisingumo Teismo sprendimo *Italija / Komisija* [99]. Dabar, kai rašoma ši išvada, jau praėjo daugiau kaip penkeri metai nuo tos datos. Teisėti lūkesčiai negali būti neriboti laiko atžvilgiu. Todėl sutinku su Ispanijos pozicija. Duomenų bazė turi būti panaikinta kartu su kvietimu teikti kandidatūras.

Baigiamosios pastabos

162. Prieš baigdama norėčiau pateikti tokias pastabas.

163. Pirma, nepaisant šios išvados 95 ir 96 išnašose nurodyto sprendimų sąrašo, atrodo, kad kai kurios institucijos [100], glaudžiai bendradarbiaudamos su EPSO, toliau organizuoja viešuosius konkursus ir atrankos procedūras, nustatydamos iš esmės panašius reikalavimus dėl kandidatų antrosios kalbos ir atitinkamuose pranešimuose arba kvietimuose pareikšti susidomėjimą naudodamos iš esmės panašias tų reikalavimų formuluotes [101]. Tai jos daro remdamosi tuo, kad net jei pranešimas arba kvietimas teikti kandidatūras yra panaikinamas dėl vėlesnio ginčijimo Sąjungos teismuose, rezultatai, įforminami kaip laimėjusių kandidatų sąrašai, nėra panaikinami.

164. Europos Sąjungoje, kuri pagrįsta teisinės valstybės principu, toks tam tikrų institucijų elgesys, man atrodo, yra tiesiog pernelyg įžūlus. Tokia praktika turėtų būti nedelsiant nutraukta.

95 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimo, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 103 punktas.

96 Žr. 2013 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-142/08, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:422, 51 punktą; 2013 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-164/08, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:417, 51 punktą; 2013 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-126/09, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:415, 49 punktą; 2013 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-218/09, nepaskelbtas Rinkinyje, EU:T:2013:416, 37 punktą; 2013 m. spalio 16 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-248/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:534, 45–51 punktus; 2015 m. rugsėjo 24 d. *Italija ir Ispanija / Komisija*, T-124/13 ir T-191/13, EU:T:2015:690, 151 punktą; 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-275/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:1000, 133 punktą; 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-295/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:997, 191 punktą; 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-510/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:1001, 162 punktą ir 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-353/14 ir T-17/15, EU:T:2016:495, 213 punktą.

97 2013 m. spalio 16 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, T-248/10, nepaskelbtas Rinkinyje, EU:T:2013:534, 45–51 punktai.

98 Žr. sprendimo 48 punktą.

99 2012 m. lapkričio 27 d. sprendimas, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

100 Išskyrus, norėčiau akcentuoti, Teisingumo Teismą.

101 Žr. šios išvados 58 punktą.

165. Antra, kalbant apie Parlamento kvietime teikti kandidatūras kaip antrąją kalbą pasirinktas kalbas, t. y. anglų, prancūzų ir vokiečių, reikia pažymėti, kad toks pasirinkimas nebuvo naujas. Iš tiesų, šis kalbų derinys buvo sėkmingai užginčytas daugelyje bylų, kurias nagrinėjo Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas [102]. Atrodo, kad bent kai kuriuose neseniai vykusiuose konkursuose EPSO atsisakė šios praktikos ir pakeitė ją tvarka, pagal kurią kandidatai gali pasirinkti antrąją kalbą iš visų oficialiųjų kalbų (ir iš tiesų gali paskirti daugiau nei vieną). Pasibaigus konkurso terminui, penkios kandidatų dažniausiai nurodomos kalbos, peržiūrėtos atsižvelgiant į tarnybos poreikius, yra paskelbiamos kaip šio konkurso antrosios kalbos. Kandidatas, kuris nėra nurodęs bet kurios iš šių kalbų, bus pašalintas [103]. Man atrodo, kad ši paklausa grįsta sistema gali būti naudinga dėl dviejų priežasčių. Pirma, ji gali geriau atspindėti žinias, kurių kandidatai gali iš tikrųjų turėti. Antra, taip išvengiama (mano nuomone, gana didelių) sunkumų, su kuriais susiduriama taikant tokią tvarką, kaip šioje byloje, pagal kurią įtvirtinant reikalavimą kaip antrąją kalbą mokėti anglų, prancūzų ir vokiečių kalbą šių kalbų vartojimas tose institucijose bus tęsiamas, jeigu ne visą, tai bent ilgą laiką. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad vieno iš šių konkursų atveju [104] buvo gauti tokie atsakymai: anglų k. – 97,86 %, prancūzų k. – 51,30 %, ispanų k.– 27,98 %, italų k. – 26,73 % ir vokiečių k. – 19,33 % [105]. Iš šių rezultatų, mano nuomone, matyti, kad gali būti nepagrįsta automatiškai vokiečių kalbai suteikti tokią padėtį, kuri jai buvo suteikiama anksčiau. Tiesa, taip pat galiu įžvelgti bent vieną iš tokios tvarkos galimų nepatogumų, kiek joje nenumatyta jokio tikrumo kandidatams, kurie rengiasi konkursui ir kurių antroji kalba (-os) galiausiai gali būti nepasirinkta tolesniems etapams. Tačiau tai nėra šios bylos klausimas, ir sąmoningai jo toliau nenagrinėsiu.

166. Apskritai, kaip siūliau šios išvados 119 punkte, bendrasis „universalus“ kriterijus yra netinkamas siekiant nustatyti kalbos žinių lygį, kurio iš vairuotojų reikalaujama šioje byloje. Tas pats, mano nuomone, pasakytina apie kalbos reikalavimus, kurie taikomi kaip bendrasis principas viešuosiuose konkursuose ir kvietimuose pareikšti susidomėjimą.

167. Tai ypač taikoma tada, kai įdarbinti kandidatai turės atlikti specifinę užduotį ar užduotis. Taigi, jeigu ieškoma laikinų darbuotojų, kurie dirbtų naujame padalinyje ir būtų atsakingi už regionų vystymąsi kalnuotose Graikijos vietovėse, reikalavimas, kad kandidatai kaip vieną iš kalbų mokėtų graikų kalbą, neturėtų būti sunkiai pateisinamas. Tas pats taikytina, pavyzdžiui, vertėjų raštu ar teisininkų lingvistų, kurie turi versti į tam tikrą kalbą, konkursams.

168. Pripažįstu, kad užduotis tampa sunkesnė bendrųjų konkursų atveju. Nepaisant to, išlieka reikalavimas, kad bet kokiu ribojimu turi būti siekiama teisėto tikslo ir tas ribojimas turi būti proporcingas. Norėčiau pateikti dvi pastabas šiuo klausimu. Pirma, pagrindinis konkurso ar atrankos procedūros tikslas yra taikant specialius reikalavimus dėl kalbos – kitokius kiekvienu konkrečiu atveju – atrinkti geriausius kandidatus eiti numatytas pareigas, t. y. tuos, kurie turi aukščiausio lygio sugebėjimų [106]. Vertinant šiuo požiūriu, kalbos reikalavimai, kuriuos institucijos arba EPSO, veikdama kaip institucijų tarpininkė, taiko įdarbinimo procese, yra tik šalutiniai. Jie turi būti atitinkamai pritaikyti, kad atitiktų pirminį tikslą.

102 Žr. 2012 m. lapkričio 27 d. Sprendimą *Italija / Komisija*, C-566/10 P, EU:C:2012:752 ir šios išvados 96 išnašoje minimas bylas.

103 Žr. pranešimą apie viešąjį konkursą EPSO/AD/338/17 – Administratoriai (AD 5) (OL C 99A, 2017, p. 1); pranešimą apie viešąjį konkursą EPSO/AST-SC/06/17 – Sekretoriai / raštinės darbuotojai (SC 1 ir SC 2) (OL C 377A, 2017, p. 1) ir pranešimą apie viešąjį konkursą EPSO/AD/356/18 – Administratoriai (AD 5) (OL C 88A, 2018, p. 1).

104 EPSO/AD/356/18 – Administratoriai (AD 5). Žr. https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/3189_languages-candidates-2018-graduate-administrators-competition_en.

105 Kitų dviejų konkursų atitinkami skaičiai buvo: (konkurso EPSO/AD/338/17 – Administratoriai (AD 5)) anglų k. 97,31 %, prancūzų k. 52,07 %, ispanų k. 27,29 %, italų k. 26,83 % ir vokiečių k. 18,69 % (žr. https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2533_languages-candidates-graduate-administrators-2017-competition_en) ir (konkurso EPSO/AST-SC/06/17 – Sekretoriai / raštinės darbuotojai (SC 1 ir SC 2)) anglų k. 91,16 %, prancūzų k. 56,82 %, italų k. 31,27 %, ispanų k. 26,22 % ir vokiečių k. 9,99 % (žr. https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2893_languages-candidates-secretaries-clerks-2017-competition_en).

106 Žr. Tarnybos nuostatų 27 straipsnį, kiek tai susiję su pareigūnų įdarbinimu, ir bendrai žr. šios išvados 148 punktą.

169. Antra, bet kuriame sprendimų priėmimo procese nustatomos ribos, ir nemanau, kad kvietimas teikti kandidatūras yra kritikuotinas vien dėl to, kad juo buvo siekiama nustatyti tokias ribas reikalaujant iš kandidatų pasirinkti vieną iš trijų kalbų. Sunkesnis klausimas, kur ši riba turi būti nubrėžta. Jei būtų pageidaujama nustatyti tik dvi kalbas, man atrodo, pateisinant tokį pasirinkimą, tai nebūtų neįmanoma kiekvienu atveju, tačiau kiekvienu konkrečiu atveju reikėtų konkrečios analizės ir aiškaus pagrindimo. Priešingai, būtų nerealu nustatyti skaičių, kuris yra per didelis, pavyzdžiui, galimybę rinktis bent iš 10 kalbų. Tinkamas skaičius gali būti nustatomas rūpestingai išanalizavus kiekvieną atvejį, ir tam, kad šis skaičius būtų proporcingas, jis turi būti pagrįstas. Taigi, pavyzdžiui, jei iš statistikos, kuria grindžiamas reikalavimas, matyti, kad A kalbos mokėjimas yra 26,3 %, o B kalbos – 25,7 %, būtų sunku, gal net neįmanoma, pagrįsti, kodėl renkamasi A, o ne B kalba.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

170. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi siūlau Teisingumo Teismui patenkinti Ispanijos ieškinį pagal visus jos nurodytus pagrindus, išskyrus trečiąjį pagrindą, Parlamentas turėtų padengti bylinėjimosi išlaidas.

Išvada

171. Atsižvelgdama į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

– panaikinti Kvietimą pareikšti susidomėjimą – Sutartininkai. I pareigų grupė. Vairuotojai (-os) – EP/CAST/S/16/2016EP, o kartu ir duomenų bazę, sudarytą pagal jo VIII skirsnį, ir

– priteisti iš Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

PRIEDAS

Bendra Europos kalbų mokėjimo orientacinė sistema

Bendri orientaciniai kalbų mokėjimo lygiai

GERAS VARTOTOJAS	C2	Geba lengvai suprasti iš esmės viską, ką girdi ar skaito. Nuosekliai atpasakodamas diskusijas, pasakojimus ar nuomones geba apibendrinti skirtingų skaitomų ar klausomų šaltinių informaciją. Geba spontaniškai, visiškai laisvai ir tiksliai, perteikdamas reikšmės niuansus, išdėstyti savo nuomonę, nuostatą, pažiūras net ir sudėtingesnėse situacijose.
	C1	Geba suprasti įvairius sudėtingus ilgesnius tekstus ir suvokti potekstę. Geba spontaniškai, laisvai, ilgai neieškodamas raiškos priemonių, išdėstyti savo nuomonę, nuostatą, pažiūras. Geba lanksčiai ir veiksmingai vartoti kalbą visuomeniniais, akademiniais ir profesiniais tikslais. Geba kurti aiškų, gerai sukomponuotą, detalų tekstą sudėtingomis temomis laikydamasis stiliaus ir formos reikalavimų, tinkamai vartodamas siejimo priemones.
SAVARANKIŠKAS VARTOTOJAS	B2	Geba suprasti sudėtingų tekstų tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis temomis pagrindines mintis, taip pat ir specializuotas diskusijas profesinėmis temomis. Geba pakankamai spontaniškai ir laisvai bendrauti žodžiu ir raštu, todėl bendravimas su gimtakalbiais, nesukeliant jiems įtampos ir patiems jos nejaučiant, yra visiškai įmanomas. Geba kurti aiškų, detalų tekstą daugeliu temų ir paaiškinti savo požiūrį svarstomais klausimais, išdėstydamas įvairių pasirinkimų pranašumus ir trūkumus.
	B1	Geba suprasti aiškių tekstų apie žinomus dalykus, su kuriais susiduria darbe, mokykloje, poilsiaudami ir pan., svarbiausias mintis. Geba susidoroti su dauguma keliaujant susiklostančių situacijų toje šalyje, kurioje kalbama tiksline kalba. Geba bendrauti daugelyje numatomų kasdienio gyvenimo situacijų ir kai kuriose netikėtose situacijose. Geba kurti paprastą rišlų tekstą įprastomis arba jam įdomiomis temomis. Geba apibūdinti patirtį ir įvykius, svajones, viltis, norus, trumpai nurodyti priežastis ir paaiškinti nuomones ar planus.
PRADEDANTIS VARTOTOJAS	A2	Geba suprasti sakinius ir dažnai vartojamus posakius, susijusius su svarbiausiomis gyvenimo sritimis (pavyzdžiui, apie asmenį, šeimą, pirkimą, vietos geografiją, darbą). Geba komunikuoti įprastose kasdienėse situacijose apie žinomus dalykus, kai tereikia pasiteirauti informacijos ar ją suteikti. Paprastomis kalbos priemonėmis geba papasakoti apie savo išsilavinimą, artimiausią aplinką, būtiniausius poreikius.
	A1	Geba suprasti ir vartoti žinomus būtiniausius posakius ir pagrindines frazes, kad patenkintų konkrečius poreikius. Geba prisistatyti ir pristatyti kitą, užduoti asmeninio pobūdžio klausimų (pavyzdžiui, kur gyvena, ką pažįsta, kokius daiktus turi) ir atsakyti į tokius pat klausimus. Geba susikalbėti labai paprastai, jei tik pašnekovas kalba lėtai, aiškiai ir yra pasirengęs padėti.